

קרוב אליך

עבודת ה' ברוח חסידית

עסקת שליט או עסקה עכשיו?
 דמעות על המדרכה, רגע לפני הנעילה. יום כיפור של חרבות ברזל. סיפור מאת רחל טאוב

וידוי הגדול ליום הכיפורים תשפ"ה הרב אייל ורד

מוטטנו. נהרגנו. נפצענו. נקטעו ידינו ורגלינו.

אההי... אההי... אההי...

סמכנו אחד על השני. סובבנו סבב רביעי. סחבנו פצועים. עודדנו. פשטנו. פוצצנו. צותנו. צעקנו אחרי קדימה הסתער. קוינו. קברנו. קראנו.

אההי... אההי... אההי...

רפאנו את אחינו הפצועים. רדפנו ולא שבנו עד בלותם. שלחנו את ילדינו. שלחנו את עצמנו. שברנו את לבנו. שאגנו. תמכנו. תרמנו הפל. מדם ועד שרוך געל. תקפנו. תפלות רבות התפללנו.

ואת פלם אלוה סליחות,
 זכר לנו. רשום לנו. חתום לנו.

אנא ה' אלהינו ואלהי אבותינו, תבוא לפניך תפלתנו ואל תתעלם מתחנתנו, שאין אנחנו עזי פנים וקשי ערף לומר לפניך צדיקים אנחנו ולא חטאנו,

אבל נלחמנו. התמסרנו. רצנו בלי שקראו לנו. אנחנו. אבותינו. ילדינו. נשותינו ואנשי ביתנו.

אההי... אההי... אההי...

אהבנו. בטחנו. גברנו עצמנו. דבקנו. הצלנו.

אההי... אההי... אההי...

הסתערנו. ויתרנו על חגים. מועדים. שבתות וזמן משפחה. זודנו. חמשנו. חתמנו. טפלנו בטנקים. יחדנו עצמנו למלחמה. כבשנו. כאבנו. לחמנו.

ונסלח

פסיקול מוזיקלי של הרהורי תשובה עם הרב אייל ורד והרב אמחיה אבן-ישראל (שטיינזלץ), כי לכל העם בשגגה

אופס, לאן נעלמו העבירות שהיו כאן לפני רגע? התוועדות עם הרב יוסף יצחק ג'ייקובסון

אשרינו שככה לנו

מעלה שאל אותו האם אפשר לכבד אותו באיזה כיבוד, ושוב ענה אותו יהודי כמקודם: "שיהיה כך". לאחר מכן, כשהברית נערכה כדת וכדין, פנה בעל התולדות ליהודי ושאל אם יואיל לכבד אותם ולהצטרף לסעודה, ושוב ענה היהודי: "שיהיה כך".

בעל התולדות כבר הבין שיש דברים בגו. הרי אותו יהודי לא אומר שום דבר חרוץ מ"שיהיה כך"... שאל אותו, אפוא, בעל התולדות: "האם כבודו מסכים שאחרי הסעודה נשב ונדבר?" כצפוי, ענה היהודי: "שיהיה כך", אלא שמיד לאחר הסעודה פרח לו איש האמת...

לבעל התולדות כאבה מאוד העובדה שהיהודי הנכבד נעלם מפניו, עד שגילו לו מן השמיים שהיה זה אליהו הנביא שנשלח אליו כדי ללמד אותו שדרך הקפדנות אינה ראויה, ואילו יהודי צריך להתרגל להסכים לכל המתרחש עמו בהשגחה פרטית ולומר תמיד "שיהיה כך". אפשר גם להביא ראיה לכך מדוד המלך שאומר בתהילים "אשרי העם שככה לו". מה עושה את העם הזה מאושר? כי הוא יודע לענות לעצמו על השאלה 'למה?' - ככה. והיה גם מי שאמר 'שככה' הוא ראשי תיבות "כתור כל הכתרים"...

חובנה בראשיחית

בסיפור היפה הזה נתקלתי בימים האחרונים בספר 'שיחות קודש' של הרבי מספינקא, שמלא דיבורי התחזקות מכריכה לכריכה. דרך אגב, הרבי מספינקא היה תלמיד מובהק של רבי אשר פריינד זצוק"ל, שכאן המקום להזכיר שהיראצייט שלו חל במוצאי יום הכיפורים.

הרבי מספינקא אומר שהוא שמע את הסיפור על בעל התולדות בשם רבי אהרן יוסף לוריא, שהיה מחסידי סלונים הנודעים. והוא מוסיף שכשר אהרן יוסף עצמו שמע את הסיפור הזה לראשונה, הוא לא היה מסוגל להירגע. הוא הרגיש שהסיפור כל כך מדבר אליו, עד שחסידיים שאלו אותו והתעניינו מדוע הוא שרוי בהתפעלות רבה שכזו, ולמה הדברים כל כך נגעו בו. דרך אגב, חברים יקרים, זו יכולה להיות הזמנה נאה לעבודה עצמית: כשיש סיפור שנוגע בנו או מותיר עלינו חותם, כדאי לברר מה בדיוק נגע בנו שם, כי כך אנחנו יכולים עוד יותר להעצים את הסיפור ואת ההשלכות שלנו לחיינו.

בכל אופן, כשר אהרן יוסף שמע את הסיפור, זה היה בשבת פרשת בראשית, והוא אמר שעכשיו הוא מבין מה שכתוב בפרשה, לאחר כל דבר שהקדוש ברוך הוא ברא, "ויהי כן" - בדומה לביטוי שחזר על עצמו בסיפור: "שיהיה כך"; חוץ מבריאת האדם - שם לא נאמר "ויהי כן". ולמה? כי זה בדיוק תפקידו ועבודתו של האדם - לעבוד ולהכיר ביחס לכל אירוע בחייו ש"ויהי כן", שיהיה כך, בלי קפדנות ובאמונה תמימה.

תקוע? שחרר!

כיוון שהזכרתי את ר' אשר פריינד, נוסף נקודה שאמר הרבי מספינקא בשמו: יהודי אחד הגיע לבית המדרש המקומי בערב יום הכיפורים, וכשהתחילו לומר את הנוסח שלפני "כל נדרי" - "על דעת המקום ועל דעת הקהל, בישיבה של מטה ובישיבה של מעלה, אנו מתירים להתפלל עם העבריינים", אמר אותו יהודי לעצמו: יש כאן בעיה, הרי בבית המדרש הזה אין עבריינים, ואם כן איך יוצאים ידי חובת התפילה ביום הכיפורים?... ר' אשר סיפר את זה בהקשר לתובנה לפיה אין לנו לחפש נקודות חסרות אצל אחרים, אלא עלינו לנצל כל הזדמנות להסתכל פנימה לתוכנו ולבדוק היכן יש בנו דברים הדורשים תיקון.

אולי אפשר להוסיף ולבאר, כמו שאומרים ש"עבריינים" זה במובן של אנשים כאלה התקועים בעבר. הם אינם מוכנים לשחרר אותו ולהתפנות למתנה נפלאה שנותן להם הקב"ה בזמן ההווה, והרי בכניסת יום הכיפורים אנחנו מברכים "שהחיינו וקיימנו והגיענו לזמן הזה". לעומת זאת, העבריינים הם אלו שכל כך עסוקים בעברם ולא פנויים להודות ולברך על הזכות שהגיעו לזמן שיכול לחדש אותם לחלוטין.

חברים יקרים, יהי רצון שבכל פעם שנוזה את הקפדנות בתוכנו, נדע שגם היא חלק מהעבודה להעביר על מידותינו ולהמליך את הקב"ה על מציאות חיינו, וזה המתכון הנפלא שבכוחו להעביר את כל פשעינו. כך גם כשאנחנו אומרים את הנוסח ש"אנו מתירים להתפלל עם העבריינים", ראוי שנסכים לשחרר את העבר ולומר בלב שלם: ריבוננו של עולם, הנני לקבל את מתנת השנה המתחדשת כפי שאתה רוצה להעניק לי אותה, ואני מוכן לקבל אותה ולשחרר את כל אותו עבר שמעייב ומעיק בזכרוני לקבל את מתנתך. לחיים לחיים, גמר חתימה טובה

שלום חברים יקרים. יום הכיפורים הגיע, "אחת בשנה", וזה הזמן לדבר על האמירה של רבה שאמר "כל המעביר על מידותיו מעבירים לו על כל פשעיו, שנאמר 'נושא עוון ועובר על פשע'. למי [הקב"ה] 'נושא עוון'? למי ש'עובר על פשע'".

באמת, המעביר על מידותיו הוא גיבור כל כך מיוחד. זו הזדמנות עבורנו להתבונן ולעיין במפרשים בפשר המשמעות של "המעביר על מידותיו", כי ישנן בנושא הזה מדרגות על גבי מדרגות. החל מהמדרגה הבסיסית - לוותר על הקפדנות כשמהה לא הולך לפי התוכניות שלנו, ועד למחול ולסלוח למי שפגע בנו.

האורח הפלאי

אני רוצה לספר לכם על תלמידו הגדול של הבעל שם טוב, רבי יעקב יוסף מפולנאה. מסופר שלפני שהתקרב לבעל שם טוב, הוא היה נוהג בקפדנות. הייתה לו ישיבה עם תלמידים רבים, ובאחת ההזדמנויות הזמין אותו אחד התלמידים להיות סנדק בברית מילה שערך לבנו. בעל התולדות, שכאמור היה קפדן ודייקן, אמר לו שהברית צריכה להתבצע בשעה מסוימת, והוא מקציב לעניין רק עשרים דקות, כשהכל צריך להיות מוכן - מניין ומוהל, בלי עיכובים מיותרים.

ביום המיועד הגיע בעל התולדות בשעה המדויקת אל המקום, ובאמת הכל היה מוכן. רק דבר אחד היה חסר - עשירי למניין... בעל התולדות הרצין והקפיד על בעל השמחה: "הרי אמרתי לך שהכל צריך להיות מוכן!", ואחרי זמן מה החליטו הנוכחים שאם הם תשעה אנשים, כל אחד יצא לרחוב אחר לחפש עשירי למניין, שהרי חייבים לקיים את הברית במועדה.

כך היה, וגם בעל התולדות יצא לשוטט באחד הרחובות לחפש עשירי. עוברים כמה רגעים, והנה צועד מולו יהודי בעל הדרת פנים. ניגש אליו בעל התולדות ושאל: "אולי כבודו רוצה להשתתף בברית מילה? אנחנו תשעה אנשים וחסר אחד, האם כבודו יסכים להשלים מניין?" ענה לו אותו יהודי, בידיד: "זאל זיין אזוי" - שיהיה כך.

הם חזרו למקום הברית, ובעל התולדות שהבחין שהיהודי נראה איש

ספר תורה

חולמים להנציה לזכרון עולם את יקירכם?
זה הזמן להגשים את החלום!

**מנציחים את הנשמה של יקירכם
על ידי כתיבת ספר תורה מהודר**

שסופר סת"ם ירא שמים יכתוב במיוחד
לעילוי נשמת יקירכם

ובסיום הכתיבה אתם תכניסו את ספר התורה
לבית הכנסת בשירה ובזימרה ובשמחה
ותזכו ליכות את הקהילה שלכם

בספר תורה מהודר
שיקראו בו בבית הכנסת בכל עת

18 כוללי הוב
דיכשת ס"ת

לתיאום פגישה התקשרו עכשיו
לר' זאב וקסברגר
054-2606214

בנוסף: מכירות תפילין, מוזות, פרשת הקטורת, מגילות אסתר מהודרים
אומנות על קלף

מלכות וקסברגר, רחוב הלפרין 18 בני ברק www.zevi.co.il

הפוליסה

**שתכריע
במשפט!**

בשבילם
זה אוכל
לסעודות!

בשבילך
זאת פוליסת
הזכויות

אלפי מנות משיעויות ומזינות שנעניק
בעזרתך לאלפי ילדים ממשפחות נזקקות
המתמודדות עם מחסור באוכל.

**זאת הפוליסה שלך
לחיים טובים!**

עלות הארוחות תשרי תשפ"ה

כל חודש תשרי	סעודת אושפיזין בחול המועד	חג הסוכות	ערב ומוצאי יו"כ	ילד
1440 ₪	60 ₪	720 ₪	120 ₪	ילד
8640 ₪	360 ₪	4320 ₪	720 ₪	משפחה

**תרום עכשיו למען עוד ילד רעב
שיהיה לו חג שמח, ושבע!**

1800-35-05-35

לתרומות באתר: www.bhi.org.il

**בית
התבשיל**
שלא ישאר יהודי רעב

לחזור בתשובה בין-לבין

זה מה שעזר לי כל השנים האחרונות, אבל רק עכשיו גיליתי שעבודת הבין-לבין נכונה בעצם לכל התמודדות. הרי תמיד בעיצומו של ניסיון הנפש חנוקה וקשה לחשוב בצלילות, ולכן הזמן העיקרי של העבודה הפנימית הוא בין הגלים.

הבנתי את זה כשלאחרונה חברה התייעצה איתי לגבי המתבגרת שלה, שהייתה במצוקה גדולה – היא דיברה אליה בצורה גועלית, ותוך כדי כך ביקשה ממנה לקנות לה גלידה שתנחם... החברה לא ידעה מה לעשות: מצד אחד היא מרגישה מושפלת, ומצד שני כן רוצה לתת לבת שלה, שכאובה תקופה ארוכה, תחושה שהיא מחובקת בכל מצב. אבל היא פשוט לא מסוגלת – אם תיענה היא מרגישה שהיא מצטרפת כמו ידיה ליריקה על עצמה! לי היה ברור שאם כרגע, בהווה ובהוויה, יש בה התנגדות – אסור לה לשתף פעולה. זה יהיה הדבר הלא-נכון לעשות, גם לה וגם לבתה.

אלא שדווקא מתוך היכרות עם הנפש, ידענו שתינו שלפעמים ההתנגדות לא הכרחית ונובעת מאי-דיוקים פנימיים שאפשר לתקן. באמת יכול להיות שהליכה עם האנטי-הנוכחי תהיה נאמנה רק ל'אני' החיצוני ולא לפנימי, אבל מה שנכון הוא לא להתעלם מהאחד או להדחיק את האחר, אלא להתייחס לשניהם. אם בהווה התחושה שלה רעה – תהיה עברה לפגוע בה; אבל בין-לבין – אחרי שתירגע מהפגיעה הזו, ולפני ההתפרצות הבאה של הבת – היא יכולה להתבונן בשקט במה שנמצא מאחורי הקלעים, להבין יותר מאיפה נובעות התחושות שלה ולעשות עבודת נפש שאולי תביא אותה להתמודדות הבאה בתחושה אחרת. ייתכן שזה יאפשר לה אפילו 'רק' למצוא פתרונות טכניים שייטיבו עם שני הצדדים וכן יתיישבו על ליבה במקום לפצוע אותו (לדוגמה: במקום לטרוח ולצאת לקנות גלידה – להביא משהו טעים שיש בבית, עם פתק שמביע את ההרגשה – גם האוהבת וגם הפגועה – באופן קרוב. רק מה שהיא מסוגלת בטוב).

ואז ה' הוריד לי אותו פתרון, שלכאורה אני מחזיקה כבר שנים, לגבי תחום נוסף: התפילה.

לאחרונה חטפתי אכזבה כואבת, כשאחרי הרבה תפילות ותקוות – ה' לא נענה לי כמו שביקשתי. הידרדרתי ליומיים של מיני-דיכאון והרגשתי איום. ידעתי שהיִשָּׁר וְהַטּוֹב הוא לפנות אליו, לדבר איתו, ופשוט התקוממתי נגד זה. להתרפק על מי שדחה אותי? להתמסר אליו? כבר היה לי ברור בשכל שזוה הפתרון היחיד, אבל לא הבנתי איך! אחרי כמה ימים, כשהתרככתי קצת, חשבתי פתאום שבעצם עבודת הבין-לבין נכונה גם לתחום הזה: אם ביומיים הרגיל שלי אכניס הרבה יותר דיבור קרוב לה', הרבה יותר הסתמכות עליו ותחושה של קרבה – זה יתבטא בעז"ה גם אם חלילה יכאב יותר. ניסיתי, וזה שימח אותי. תכל'ס אני מאמינה שזה המרפא האמתי היחיד.

...אז מה התשובה שלי אלייך, מתמודדת יקרה? תשובת הבין-לבין.

לפעמים זה אומר לנשום עמוק ולדחות את העבודה, והרבה פעמים זה אומר – עכשיו! (:

"ואת מרגישה שאת מצליחה לעשות את זה, גם כשאת קצת בדיכאון?"

בעקבות הטור הקודם פנו אליי כמה מתמודדות יקרות שמחפשות אור בקצה המנהרה, וביקשו לשמוע מה עזר לי. שיתפתי אותן בלימוד הכי חשוב שלי מהשנים האחרונות, שהיטיב איתי פעם אחר פעם ואף הציל אותי מהידרדרות לדיכאון נוסף: הווייה. כתבתי על כך טורים רבים וארוכים, ולכן כאן רק אתמצת בקצרה: מחוה אִמְנו ומבשרי למדתי שהמקום שדרכו אנחנו הנשים מגיעות לטוב לעצמנו ולעולם – הוא הווייה (being): הימצאות בתוכנו, במקומנו, בתוך קווי המתאר שלנו, בהווה שלנו. זו תורה עמוקה ורחבה שאי אפשר לסכם בפסקה, והיא דורשת תרגול עד מאה-ועשרים, אבל שווה כל רגע.

אחת הנשים שאלה, בצדק רב, את השאלה שבראש העמוד. איך בכלל אפשר, תוך כדי פרפור במי התהום, כשהראש אטום מרוב שרע והתחושה היא שאין בפנים כלום, להתחיל להתרכז פנימה?

זו עבודה תובענית ביותר גם ביומיום, ופי כמה בעיצומה של מצוקה נפשית איומה. כך יוצא שדווקא כשהיא הכי נצרכת – גם הכי קשה ליישם אותה.

מכיוון שזו הייתה הפעם השלישית בשבועות האחרונים שנתקלתי בקושי הזה, של עבודת נפש שנדרשת בדיוק ברגעים הכי מעורערים (ממש לא רק בדיכאון) – הבנתי שהגיע הזמן לטור: הרעיון שאני גיליתי לאורך השנים, הוא עבודת הבין-לבין.

בזמן נפילה באמת קשה עד בלתי אפשרי אפילו להצליח להיזכר מה לעשות (/להיות...), אבל בין נפילה אחת למשנה זו בהחלט אפשרי.

אני אימצתי לחיים שלי את עבודת ההווייה ביומיום. ככה אני משתדלת לחיות. כשאני מתאמנת על זה בשגרה, ולא רק במצוקה (אף שמצוקה היא תמיד תזכורת מצוינת ליישור ההגה אחרי שסטיית מהנתיב שלי) – יש לי הרבה יותר כוחות נפש, יכולת ריכוז ונקינות בראש כדי להתדייק אליי. זה הופך לחלק מהחיים שלי, ואף על פי שההווייה לעולם לא תהיה האוטומט שלנו כנשים (להבנתי) – ככל שעובר הזמן אני נהיית מיומנת יותר בדרך החיים הזו והיא נמצאת יותר ויותר בהישג לבי.

כששבים לעצמנו בין-לבין, בפרקי הזמן הרגועים שבהם התגודדות של הגרף רגילות וסבירות, זה עוזר להגיע אל הזוויות הדוקרות באופן אחר:

א. קודם כול, יש פחות נפילות. כשאנחנו נותנים לעצמנו מקום ביומיום, ומדכאים פחות את התחושות שעולות בגרון – אנחנו פשוט מציבים את החיים שלנו רחוק יותר מהתהום.

ב. גם כשיש נפילות, הן פחות עמוקות וממושכות. התחושה עדיין יכולה להיות נוראית, אבל כשמתורגלים בהווייה – גם תוך כדי נפילה עדיין נשארת רגל אחת (או לפחות חצי בוהן) מחוץ לערפל, ואיזשהו תא במוח מסוגל לזהות את הסיטואציה באופן יותר נקי ומאוזן. זו חצי גאולה.

ג. וגם תוך כדי נפילה – כן, אפילו אז יש יותר אפשרות להשתמש ביכולת ההווייה שקנינו בעתות שלום. זה אחד הכלים שהצטיידנו בהם לדרך, ולכן הוא נמצא בקרבת מקום, זמין לנו יותר.

גיבוי

למדדייכים

במילואים!

עברה שנה והמלחמה ממשיכה במלוא עוצה!
ראש החץ של הגבורה הישראלית הם אנשי המילואים!

אנחנו מלאי גאווה במדריכנו שיוצאים למילואים
ושולחים להם חיבוק אוהב!

אנחנו נערכים לתת מענה לתלמידנו גם בעת הזו!

אם אתה לא במילואים בתקופה הקרובה
ומעוניין להירתם לשליחות החינוכית של
מעגלים, אנחנו שולחים לך צו 8 חינוכי!

במה מדובר?

- הדרכה קבוצתית בכיתות יא' ויב'
- שיחות אישיות

שכר: 90 ש"ח לשעה

אם יש לך פניות לפחות ליום הדרכה שבועי
אנא מלא פרטים בקישור המצורף

כף זכות

"ונתנה תוקף קדושת היום, כי הוא נורא ואיום, ובו תינשא מלכותך..." מלך מלכי המלכים יושב על כסאו, מלאכים נחפזים סביב בחיל ורעדה, יום הדין הגיע. יום הדין הגיע. ספר הזכרונות נפתח וחותרם יד כל אדם בו, וכל באי עולם מתחילים לעבור כבני מרון, אחד אחד.

מאזניים גדולים וכבדים נגררים אחר כבוד. עם ישראל. שנת תשפ"ד. התחלנו.

מעבר אחד של המאזניים עומדים מלאכי סגוריה, ומעבר שני, מלאכי קטגוריה.

הם מביטים אחד לשני בעיניים. כל אחד בטוח שהוא הולך להביא פה ניצחון מוחץ.

סגוריה: גיבורים קפצו בשמחת תורה להציל את אחיהם שאינם מכירים כלל. מניחים משקולת.

קטגוריה: הפגנות אלימות, נאצות, ריחוק. מניחים משקולת.

סגוריה: קדושים שצעקו שמע ישראל רגע לפני שיצאה נשמתם. מניחים משקולת.

קטגוריה: כל כך מהר שכחתם שקרעו סידורים בתל אביב ביום כיפור, נכון? מניחים משקולת.

וכך הם ממשיכים להתנצח בזה אחר זה. וכל אחד מניח משקולות עוד ועוד.

אנשי זק"א, חסד של אמת, מול מסיבת ריקודים עם פסלים בשמחת תורה.

בעלי מסעדות ששלחו אוכל לחיילים מול לשון הרע על ציבורים שלמים.

מעשי חסד רבים רבים מול מעשי פילוג ושיסוע רבים ורבים.

וכך זה ממשיך וממשיך עד שלא נותרו עוד מילים ולא נותרו עוד מעשים. והתוצאה..... שוויון!

איזו דרמה. מעולם לא קרה כדבר הזה. הם עומדים ותלויים. והמלאכים מביטים אחד בשני, מנסים לשלוף אולי עוד משהו, אבל זהו, נגמר. מה עושים? איך מגיעים ככה להכרעת הדין?? תפילת מוסף נגמרה, עוד מעט מנחה, השמש יבוא ויפנה, ואיך יינעלו השמיים. זכאים?? חייבים?? מה עושים??

עודד ניסה לנוח שעה קלה בין מוסף למנחה. הראש כבר התחיל לכאוב והוא יודע שצומות זה לא הצד החזק שלו. בדרך כלל הוא נרדם בין התפילות וקם קצת יותר טוב. הוא הניח את הראש על הכרית ולא היה רגוע. משהו הציק לו, לא נתן לו מנוחה. הגוש הזה בגרון שהתכחש אליו עוד

מאלול, ולאורך כל עשרת ימי תשובה, לא עזב אותו. במרחק של כמה בניינים משם, גם שלמה היה מאוד לא שקט. הוא ניסה ללמוד דף יומי בזמן הקצר שנותר בין מוסף למנחה, ואפילו שהוא היה חריף ומלומד, וצומות ממש לא משפיעים עליו, הוא התקשה מאוד לקרוא שורה רצופה וגם להבין אותה. הוא חזר עליה יותר מעשר פעמים, ומשהבין שהיא אינה נענית לו, סגר את הגמרא, נשק לה והניח אותה. מחשבותיו נדדו, והוא ידע בדיוק למה הוא לא מרוכז. אין ברירה, אני חייב לגשת אליו. זה לא יעבוד אחרת.

עודד התהפך על משכבו: "אבל למה אני? מה עשיתי? בסך הכל אני דואג לאחיינית האהובה שלי שנמצאת שם אצל הארורים האלה. לא יכול כבר לשאת את הכאב של אחותי, שלא אוכלת ולא שותה וחיייה אינם חיים כבר כמעט שנה תמימה. כל אימת שאני עוצם את עיניי אני פוגש בעיני הדבש שלה, שומע את נשימותיה הכבדות מתוך מנהרה והיא קוראת לי, אני בטוח בזה. היא קוראת לי: דוד עודד, תציל אותי!!! אז מי הוא? מי הוא שיגיד לי שאין מה לעשות ושאין איך להשיב אותה בעסקה, כי תמורתה ישחררו מחבלים שירצחו עוד אנשים. אהובת ליבי שהיא כבת לי נמצאת שם ואין דבר שלא אעשה כדי להשיב אותה. שמענו כבר איך מבצעים צבאיים יכולים להשיב את החטופים, ראינו בדיוק איך זה עובד ברוב המקרים. לא תודה. עסקה עכשיו.

שלמה בהה באותיות המוזהבות המתנוססות על הגמרא, הוא נזכר בריב המר שהיה להם, בצעקות, במילים החדות כתער שטסו לכל עבר. פוגעות, משפילות, מרסקות, כאילו שהכאב על האובדן לא מספיק שורט את הנשמה, צריך עוד...

אחרי שכרמית האחיינית האהובה שלי נרצחה בפגוע, וגילינו שהרוצח הוא ממשוחרר עסקת שליט, זעקתי זעקה גדולה ומרה, הרי ביום שבו שוחררו בני המוות הללו, ואני ראיית אותם יוצאים מבית האסורים ומנופפים בחיוך ובתנועת וי של ניצחון אל המצלמות, אני אמרתי ביני לבין עצמי, מעניין כמה זמן ייקח עד שישובו לפגוע ולהרוג בילדינו. והנה ניבאתי, איי איי איי, ולא ידעתי מה ניבאתי. נשבעתי שלא נעשה עוד פעם טעות כזאת. שאני לא אתן שכזה דבר יקרה בארצי מולדתי.

היינו שכנים טובים, היינו חברים בלב ובנפש, אבל את זאת לא יכולתי לשאת. עם כל הכאב והצער אני יודע על בשרי ובשר אחותי וגיסי וילדיהם, מה המחיר לשחרר רוצחים. זה לא אולי ולא אם

מחשבות של אחרי ראש השנה

ארוץ הקודש נפתח ואבינו מלכנו נאמר בכבוד ראש.

בסוף כשכבר כמעט אין כוחות מתחילים לשיר בנעימה: "אבינו מלכנו, חננו ועננו כי אין בנו מעשים..." פתאום מתוך הצער והכאב, עולה בי רגע התנגדות...

מילא אני אין בי מעשים, נו, בסדר.

אבל בתוך עמי אני יושבת.

ואני, איך אני יכולה לומר על העם שלי שאין בו מעשים??

וכל הנשים שעושות את החג לבד עכשיו כי אהובם נמצא רחוק ויצא שוב במסירות נפש להילחם, ושולחן חג בלעדיו, והתפילות לשלומו, והדאגה שמכרסמת...

זה אין בנו מעשים?

וכל הגיבורים שקפצו בשמחת תורה מכל מקום אפשרי בארץ ובעולם, להגן, להציל, לפעמים לגרד מה שנשאר, לראות מראות שהנפש לא יכולה לשאת.

זה אין בנו מעשים?

ואני רואה סביבי משפחות שלקחו ילדים לאומנה, צירפו אותם למשפחת עם המון אהבה חרף כל ההתמודדות שהאתגר הזה מזמן.

זה אין בנו מעשים?

ותורמי הכיליה שמתרבים מיום ליום, מצילי חיים ממש, נתינה של חלק מהגוף למישהו שאני בכלל לא מכיר.

זה אין בנו מעשים?

וארגוני החסד, והמשמחים את הפצועים בבתי החולים, ובבסיסים, והתרומות הרבות.

זה אין בנו מעשים?

ומשפחות שכולות רבות כל כך, ומשפחות חטופים שהן בשר מבשרנו שכל יום שהן קמות ליום חדש זה חתיכת מעשה! כל דקה שלהם היא גבורה.

ואני יכולה להמשיך ולהמשיך, אבל צריכה להגיע לנקודה.

אבינו מלכנו, אמנם עשינו מלא טעויות, בעיקר בשנאת חינוך, בפילוג, בחוסר הקשבה,

אבל יש בנו מעשים. את זה אפשר להגיד בוודאות.

אנא פנה אל המעשים ולא אל החטאים.

עשה עימנו צדקה וחסד והושיענו!

במקרה. הם ישוחררו ויהרגו שוב ועלינו למנוע זאת. אז אמרתי דברים קשים, אני יודע, אבל זו האמת. והיא כואבת.

כבר חודשים שאנחנו לא מדברים, הוא לא הגיע לאזכרה של כרמית, ואנחנו כבר לא שולחים להם חלות לשבת, הוא לא הגיע להכנסת ספר התורה שהכנסנו לבית הכנסת לעילוי נשמתה לפני חודש, ואני כבר לא מגיע לחבק ולהתעדכן, שלא נדבר על החברותא שלנו שנגמרה בדמעות ובפנים אדומות מכעס בפעם האחרונה לפני כמה חודשים. נתק. גמור. אז מה לעשות? ללכת אליו? אולי הוא יבוא אליי קודם?

שלמה יצא מהבית, מהורהר, מה יש לו להגיד. האמת היא אמת. הוא לא שינה ממנה מאום. דעתו נותרה כשהייתה. לא משחררים אפילו מחבל אחד. אז מדוע ליבו מוליך אותו אליו? הוא יצא בשקט מהבית וסגר הדלת אחרי, ירד במדרגות והחל פוסע ברחוב. בטח הוא בבית הכנסת לומד דף יומי. אולי הוא בכלל לא בבית.

באותם הרגעים עורר התיישב על המיטה, אז... לגשת אליו? לומר לו משהו... מה יש לי להגיד לו? אני חושב בדיוק אותו הדבר. אני עדיין אהפוך עולמות כדי שבסוף תהיה עסקה, בכל מחיר, אני חוזר, בכל מחיר. הוא הכניס את רגליו אל כפכפי הקרוקס שלו והתחיל לצעוד אל עבר הדלת.

רגע... יכול להיות? הוא אימץ את עיניו, כאב הראש עדיין היה חד והוא לא היה בטוח שהוא רואה טוב.

הוא התקדם עוד כמה פסיעות ונעמד בדיוק, אבל בדיוק, מול שלמה. רגע אחד ארוך הם הביטו אחד בשני. רגע ארוך בו אפשר היה לשמוע את ליבותיהם פועמים בחוזקה. רגע אחד שבהתחלה לא זו שריר בפניהם. אבל ברגע השני, ברגע השני, הם נפלו איש על צווארי אחיו בגעיייה עמוקה.

"סליחה, עורר". "סליחה, שלמה". דקות ארוכות הם עמדו ככה בלי לומר דבר.

שלמה היה זה שפתח בסוף: "לא הייתי צריך לומר את המילים הקשות שאמרתי. זה ניסיון כזה קשה שאנחנו עומדים לפניו, והכאב כזה גדול שאי אפשר לנשום. ואין תשובה נכונה. אני אוהב אותך ואני מתפלל לתשובה של האחינית האהובה שלך. שרק יקרה כבר נס והם יחזרו. שרק יקרה כבר נס".

עורר השיב לו: "אני מצטער שלא באתי לאזכרה של כרמית, אני פשוט, אני פשוט לא יכול לדמיין שככה זה ייגמר גם אצלנו, עם מצבה קרה וספר תורה חם. אנחנו רוצים אותה בבית. אוי, אוי, אוי, אנחנו רוצים אותה בבית. אבל אני מבין את הכאב שלך, מה שעברתם, זה נורא, זה פשוט נורא. ואי אפשר בכלל לשפוט אתכם". הם עמדו שם ובכו, עד שנגמרו המילים אבל לא נגמרו הדמעות.

באותו הרגע נשמע רעש נורא בשמיים, הם הרפו מן החיבוק והסתכלו לשמיים אבל לא ראו שום דבר מיוחד. הם לא ידעו שברגעים אלו ממש, כף המאזניים של הסנגוריה צנחה למטה ברעש אדיר, והשאירה את הכף השנייה, תלויה אל על, עם כל הקטרוגים, שנדמו כעת כפירוורים.

תפילת מנחה כבר החלה. שלמה ועורר מחו את דמעותיהם, ומיהרו לבית הכנסת לתפילות מנחה ונעילה. שרק לא יסגרו עליהם את השער. שעה קלה לאחר מכן הושר מכל עבר הפיוט בשאגה גדולה:

"א-ל נורא עלילה, א-ל נורא עלילה, המצא לנו מחילה בשעת הנעילה".

ואנחנו נוסיף, ונעתייר ונתחנן... א-ל נורא עלילה, המצא לנו מחילה, המצא לנו מחילה, שתוציא ביד חזקה ובזרוע נטויה את כל אהובינו מכל המחילות,

המצא לנו מחילה, שתעלה לנו את כל התפילות. כי אתה ורק אתה הוא בעל הישועות ורק אליך עינינו תלויות.

לָךְ אָמַר לְבִי

עבודת אלול תשרי

הרב יצחק קפלן

אנחנו נועלים ואתה תפתח

מהושענא רבה ועד זאת חנוכה למאחרים הכרוניים.

הנעילה, התפילה החמישית, היא התוספת המיוחדת של יום הכיפורים, מדרגה חמישית נסתרת בסולם שיש בו לרוב שלוש או ארבע שליכות בלבד. כנשמת האדם שחמישה שמות נקראו לה, חמש מדרגות זו למעלה מזו, עד לעליונה שבכולן – היחידה. כירושלים שגם בה מדרגות זו לפנים מזו, עד לחמישית והפנימית שבכולן – קודש הקדשים.

לקודש הקדשים אין נכנסים כי אם ביום הכיפורים. וכל אדם לא יהיה באהל מועד בבואו לכפר בקודש. וכל אדם – אפילו מלאכי השרת שעליהם נאמר "ודמות פניהם פני אדם". מהי הנעילה, אם כן? הנעילה היא נעילת השערים בפני כל זר, אפילו בפני מלאכים עליונים. ישראל ומלכא בלחודוהי.

השערים אינם ננעלים עלינו, אחים יקרים. הם ננעלים מאחורינו. כולם ממתנינים מעבר לשער. אף אחד לא נשאר בפנים. רק אתה, ואני, ואת, והקדוש ברוך הוא.

הנעילה היא מפגש אחד על אחד עם ריבון העולמים. אמרה פרדוקסלית מובאת בשם הבעש"ט: "אצל הקב"ה כל יהודי הוא בן יחיד? אצל ה' זה אפשרי. לבשר ודם משאבים מוגבלים, והבן השני על כרחו יגזול מן היחס ומתשומת הלב של הראשון. אבל מידתו של הקב"ה לא כמידת בשר ודם. ה' יכול להיות אתי במאה אחוז, ובה בשעה להיות אתך במאה אחוז. נעול אתי לפני מן השער, ונעול אתך. וכיוון שהתפילה תפילה של נעילה היא, על כן כל הניתן בה – ניתן בחתימה. חתימה – אריזה סגורה בחותם, ללא נגיעת זרים. זה אפוא מבוקשנו: חתמנו בספר חיים טובים. תן לנו את כל הטוב חתום בחותמך, מבלי שאף גורם יוכל לפגוע בו, לינוק ממנו או לנצל אותו לצרכיו. מידך לידנו, עם חותמת. ממש כמו פך השמן המפורסם החתום בחותמו של כהן גדול. רגע, בחותמו של מי? של הכהן הגדול הנכנס לפני ולפנים, גיבורו של יום הכיפורים, איש הנעילה ואיש החותם.

ואם ה' נועל את הדלת גם בפני "נבראים הכי עליונים, ואפילו נאצלים" – עולה מאליה השאלה המתבקשת, בפני מי ובפני מה אנחנו נועלים? את מה אנחנו משאירים בחוץ? מה לא יבוא בשערי תודעתנו, רצוננו ומחשבתנו, ברגעי הנעילה? האם נהיה מסוגלים להימצא כל-כולנו, במאת האחוזים שלנו, בתוך המפגש הזה, ולהשאיר את כל השאר בחוץ?

"וזהו פתח לנו שער בעת נעילת שער, על ידי שאנו נועלים שערי ההיכל... שלא ייכנס היצר הרע הנקרא זר... על ידי זה אני פותח, יפתח ה' לך את אוצרו הטוב" (אור התורה).

חידוש של ממש. אנחנו נועלים – לכן אתה תפתח. תהא שנת פתיחת השער.

המצא לנו מחילה בשעת הנעילה, מבקש עם ישראל בפיוט הפותח את התפילה האחרונה של היום הקדוש. דווקא בשעת הנעילה אנחנו רוצים את המחילה הזאת, מתעלמים מקביעתו הנחרצת של מוויקאי ידוע, שהקב"ה "ממציא לנו מחילה לא רק בשעת הנעילה". למה ברגע האחרון? ולמה בכלל מאיימים עלינו כל משך התפילה בנעילה המתקרבת – האם מדובר בהכרזה שיווקית בסגנון "המבצע עד היום ב-22:00" כדי שנזדרז לקנות?

ובכלל, נראה שאת המחילה אנחנו מבקשים רגע לפני הנעילה, לא בשעת הנעילה עצמה, לא כן? או אולי כשאנחנו מבקשים "פתח לנו שער בעת נעילת שער" – דומים אנחנו לאותם מאחרים שמנסים להשתחל לחנות כשהמאבטח כבר מנסה לסגור?

גם נושא החתימה מחייב איזושהו בירור. כל התפילה אנחנו שואגים "חתום", "חתמנו", כאילו כדי לציין את הסופיות של העניין. וכאילו איננו יודעים שהחסידיים חובבי האיחורים כבר קבעו מועדי ב' וג',

משמעותה לחתפלים יועצים, מאתמים ואנשי חינוך

הכשרת מנחים למיניות ואינטימיות בזוגיות

בשיתוף היחידה לפיתוח מקצועי של אוניברסיטת בר אילן ומוכר לשבתון

נפתחה הרשמה לשנת תשפ"ה מחזור 12-13

קורס ייחודי המשלב פרקטיקות מעולמות הגוף - נפש יחד עם ידע מערבי אקדמי.

מגוון כלים מעולמות: תרפיית המפגש, קונסטלציה, התמקדות, מגע, טאו סיני, תרפיה באומנות, אימון וכמובן יעוץ מיני.

פתרון קונפליקטים רגשיים ופזיזים בחיים האינטימיים.

הנחה לרישום זוגי

2024 הנשירה חד שנתי

תעודה מקצועית מהיחידה לפיתוח מקצועי פקולטה לחינוך אוניברסיטת בר אילן

פרקטיקה יישומית

מוכר לשבתון

תעודה מקצועית מהיחידה לפיתוח מקצועי פקולטה לחינוך אוניברסיטת בר אילן

המסלול בהובלת המרצים הבכירים יהונתן ויסכה שומר יועצים לזוגיות ומיניות. מקימי 'כלים שלובים' מרכז להתפתחות אישית וזוגית

אפשרות למסלול בוקר פרונטלי באוניברסיטה או למסלול ערב בווים בין המרצים - דר' יניב אפרתי, דר' גדעון לב, דר' אשורית ברט.

לקבלת סיליבוס וקביעת ראיון בוואטסאפ < ניצן 050-2293355

לפרטים נוספים ננסו לאתר של בר אילן

קרובה אליך

נשים כותבות מזווית אישית על תפילה

מטלה או מפגש מטעין

// הרבנית אורה רבקה וינגורט

מנהלת בית הספר 'יעלת חן',
סופרת ומרצה

בינה נשית אנושית

המחשבות הללו התעצמו אצלי אחרי שראיתי אצל הרבי הרי"צ את הסיפור המופלא הבא:

החסיד הרב אהרן, נכד האדמו"ר הזקן, היה למדן מופלג ועניו גדול ובעיקר – "מתפלל" גדול.

בהזדמנות מסוימת סיפר לחסידים מה 'תפס' אותו להאריך כל כך בתפילה.

הוא שמע מאמו, הרבנית פריידא בתו של האדמו"ר הזקן, בשם אביה אשר "להתראות (להיפגש) עם 'עצמות אור אין סוף', זה רק בתפילה".

(ספר השיחות תש"א)

מדהים. להתראות עם עצמות אור אין סוף. התפילה היא ההזדמנות שלנו לפגוש את הקב"ה בצורה הכי בלתי אמצעית שאפשר, והמפגש הזה כולו אור ונועם ועוצמה. מה צריך יותר מזה?

התפעלותי גם שהתובנה הזאת הגיעה אלינו דרך אישה – בתו של אדמו"ר הזקן. כמדומני שדווקא הבינה הנשית, שכל כך יודעת את חשיבות ההשקעה במערכות היחסים, וכל כך מבינה את יוקרן, דווקא היא הייתה כלי להעברת הפנינה הזאת מאדמו"ר הזקן אלינו, גם בהקשר של מערכת היחסים שלנו עם הקב"ה.

ויש בסיפור הזה רובד נוסף. מדובר כאן לא על מפגש עם הגילויים החיצוניים של הקב"ה, עם הופעות שלו בלבושים שונים, בסדר ההשתלשלות כפי שהיא מתבטאת בכריאה ובחיים השוטפים שלנו. מדובר כאן במפגש עם עצמות אור אין סוף, עם

המהות הכי עצמית של הקב"ה.

ממש כמו ביחסים שלנו בבית. יש המון מרחב משותף, חיכוך יומיומי, שהוא בעצם פלטפורמה לקשרים. הטיפול בילדים, מטלות הבית, וגם ניהול חשבון הבנק המשותף, לכולם יש משמעות בהקשר של הקשר הזוגי. ובכל זאת, אין בכל אלו כבשעת פגישה, שכל תוכנה ומהותה הם המפגש עצמו. ההתעסקות הטהורה זה בזו, וזו בזה, ההתעניינות ההדדית והחיבור העצמי, זה קורה בעיקר באמצעות הדיבור, ממש כמו שהקב"ה מלביש את עצמו וזמין בשבילנו במילות התפילה, ובודאי יש גם שעות רצון מיוחדות, בבחינת תפילת לחש, שבהן עיקר המכוונות היא עצם הנוכחות והייחוד העצמי העוצמתי. בפעם הבאה שיהיה לנו קשה לפתוח את הסידור, כי נרגיש עמוסות, טרודות או עסוקות מדי, ננסה להיזכר בכך שיש לנו כאן הזדמנות נפלאה להיראות ולהיפגש, וממילא להתחיות ולקבל כוחות לכל השאר.

מוגש ע"י מדרשת מעיינותיך

אחת העצות, שהיא בעיניי מהחשובות ביותר בנושא זוגיות (או "אחדותיות", כפי שאנחנו אוהבים לקרוא לזה), היא העצה לקבוע פגישה שבועית. זו עצה ששמעתי בשם הרב והרבנית לבנון שליט"א, ועניינה לייחד מועד שבועי קבוע למפגש ולהשקעה בתקשורת ובזוגיות. הדייטים לא תמו עם מציאת בן או בת הזוג, אלא צריך להכניס אותם לכל אורך החיים.

העצה הזאת פשוטה מאוד, ופשטותה היא גאונותה. שגרת החיים שוחקת כל כך, תובענית כל כך. גם בני הזוג האוהבים ביותר מוצאים את עצמם מהר מאוד עמוסים באינסוף מטלות, צרכים ומשימות – בתחומי הקריירה האישית והפרנסה וגם בתחום המשפחתי. אבל האהבה, האהבה, מה תהא עליה? כמו אש יוקדת, צריך לפרנס אותה, להוסיף לה חומר דלק וללבותה. קביעת זמן שהוא בבחינת קודש קודשים של מפגש, שאותו לא מזיזים וסביבו קובעים את לוי"ז החיים, מבטיחה עת קבועה להשקעה בעצם הקשר לאורך ימים ושנים טובות.

אבל האמת היא שפעם בשבוע זה לא מספיק. גם במהלך היום-יום, מדי יום, בני זוג שמקדישים זמן לדיבור, שיחה ושיתוף הדדי, מרגישים הרבה יותר חיות ושמחה בקשר שלהם. למעשה, הדיבורים הם רק התירוץ. לב העניין הוא הקשר עצמו. אבל התקשורת בונה את הקשר, וגם מעצימה אותו. כמה מילים בבוקר לפני העבודה, שיחת טלפון קצרה בהפסקה באמצע היום ואיסוף חוויות היום בסופו הם חשובים מאוד בבניית קשר חזק וממלא.

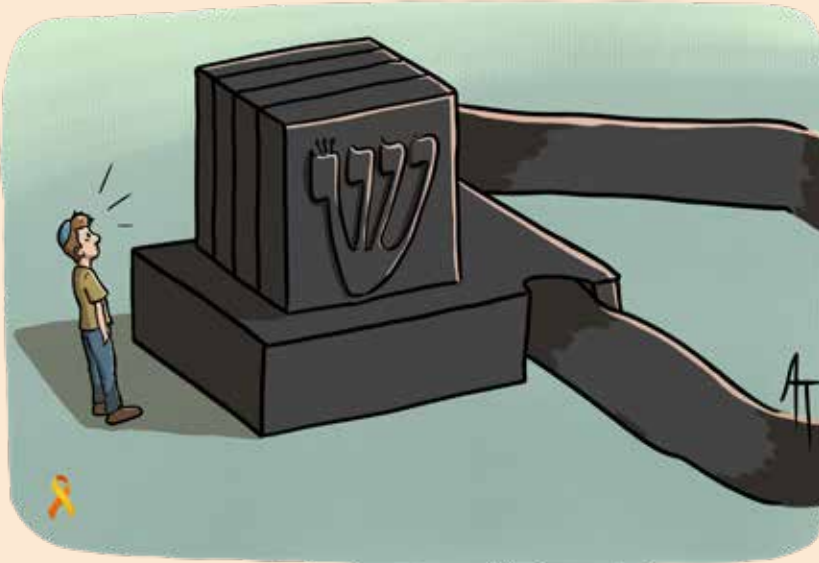
ומה שנכון כל כך בתחום הבין-אישי, נכון גם במערכת היחסים שלנו עם ריבוננו של עולם. אנחנו הרי כל כך עסוקות... יש אינסוף דברים לעשות, ואנחנו מרגישות לא אחת כאילו אנחנו רודפות אחרי הזנב

של עצמנו. מתי בתוך כל העומס הזה ניפגש עם ריבוננו של עולם? לא רק נעשה ✓ על עוד מטלה בציק-ליסט של המצוות שצריך לקיים, אלא ממש נתענג על עצם הקשר איתו, נתמוגג על המפגש? רק בתפילה.

פעמים רבות המעצור שלנו מלהתפלל נובע מההתייחסות שלנו לתפילה כאל עוד מטלה. מי יכולה להכניס סיכה בלוי"ז הצפוף? ולמי יש פנאי לעצור את הכול ולהתפלל? אבל אם נפסיק להתייחס לתפילה כאל עוד משהו שצריך לעשות, היא תהיה תחנת הכוח שמטעינה אותנו לאורך היום כולו. זו ההזדמנות שלנו להתמלא באנרגיות, שבעזרתן נוכל אחר כך להתמודד עם כל מה שיבוא לפתחנו.

בזכות ההבנה הזאת נוכל ליצור לעצמנו מרחב לתפילה מתוך חשק ורצון, ממש כמו במערכות היחסים שלנו. הפגישה השבועית, וגם השיחות היומיומיות, הן שנותנות את הטעם לחיים. קשר מענג ומספק אין כמוהו להטעין בכוחות, להרגיע וגם להעצים. מה פתאום שנוותר על האוצר הזה?

איור: אהרון טירם

יראה נע(י)לה

היום נעשה משהו קצת אחר.
משאירים את השכל בצד,
עובדים רק עם תחושות.

משחק האסוציאציות: יראה.
מכווץ, מצמצם, מאיים, מפחיד, לא נעים.
מצוין, עוד מושג: מישוהו שיראים ממנו.
טיפוס לא סימפטי, מאיים, מפחיד, רודן,
שתלטן, אלים.

מעולה.

עוד מעט חוזרים לשחק, אבל עכשיו סיכום
ביניים.

יראה היא רגש מאוד שלילי שלא נעים
להרגיש אותו.

מושא היראה הוא אדם ממש לא חביב שמומלץ לא לפגוש ברחוב
חשוך, אם אתם רואים אותו ברחוב תעברו מהר לצד השני של הכביש.
הוא בטוח לא מישוהו שאתם אוהבים, או אפילו מחבבים. לכבוד
אותו זה רק בכאלו, כדי לא להכעיס אותו.

חוזרים לשחק.

קחו שני רגעים מהשנה האחרונה: תפילת נעילה והרגע של הנפילה

הכי נמוכה שלכם השנה.

נותנים לכם עכשיו הזדמנות חד פעמית לחזור לאחד מהרגעים
האלה ולהיות שם כל השנה, לאיזה רגע אתם חוזרים?
יש לי תחושה שלא צריך לבדוק את התשובות כדי לדעת מה עניתם.

יש לנו הרבה סוגים של מפגשים עם ה' יתברך. אם הייתי שואל
אתכם איך מרגיש לכם המפגש איתו בתפילת נעילה, רק תחושה,
בלי שכל, מה הייתם עונים?
זה מרגיש לכם כמו המפגש איתו בטרמפיאדה כשאתם משוועים
לטרמפ?

לא? למה?
בטרמפיאדה זה מרגיש קרוב כמו אבא או חבר טוב. בתפילת נעילה
זה מרגיש נשגב, גדול מכל מה שאנחנו מסוגלים לבטא.

ואיך אתם מרגישים מול הגודל הזה? שוב, בלי שכל.
גם אתם מרגישים שיש משהו קצת מאפס ברגע הזה? איזו כניסה
של הכל לפרופורציות הנכונות והאמיתיות שלו. כאילו ה' הוא כל
כך גדול ששום דבר לא נותן לו פייט, אפילו לא אני.
ומעבר לזה יש את מה שאין לו שם, של נוכחות אבסולוטית ומוחלטת
של ה' שלא משאירה מקום לשום דבר אחר על המסך.

עכשיו תנסו להסביר לאטום כמוני מה הסיפור שלכם.
לרגע הזה שהכי מקטין אתכם אתם רוצים לחזור ולהישאר שם?
משהו לא בסדר אצלכם.
לא, לא, לא, אל תכניסו את השכל. התחושה שלכם בריאה ממש.
כנגד הרציונל, דווקא המפגש עם הגודל המוחלט הכי משקף את
מי שהוא הכי אני.

אז לתחושה הזו קוראים יראה, ועם כל ההפתעה היא דווקא רגש
שאנחנו מאוד מחפשים.

מיותר להוסיף שמושא היראה הוא ממש לא גנגסטר מפחיד, אלא
מישהו שאנחנו מאוד אוהבים ומכבדים.

נכון, ליראה יש גוונים שונים, כמו לאהבה, אבל בעומק היא כנראה
שיקוף אמיתי ופנימי למי שאנחנו.

בדור שלנו צריך לעשות עבודה רצינית כדי לשנות את היחס למושג
'יראה', ולזכור שבסוף, בהתחלה ובאמצע -

יראה היא חלק עמוק מהקשר.

דמיונובע

להקשיב לאין סוף שבתוכי

קורס דמיונובע מאפשר לך מעוף מקצועי מכיוון מפתיע

"דמיונובע עזר לי ביכולות להגיע לליבם של התלמידים ולעורר בהם מוטיבציה" צביה פויער, מורה

"דמיונובע נתן לי כלים פרקטיים משמעותיים ליישום בתוך העבודה שלי כפסיכולוג" צבי שורק, פסיכולוג חינוכי

"דמיונובע עוזר לעקוף חסמי תודעה ואפשר למטופלים להפגש עם נקודת הבחירה בנפש" חנה דיין, יועצת זוגית ופרטנית

"דמיונובע הוא הכלי המדויק שבו אני עוזר לספורטאים להצליח לבחור מה הדרך הנכונה ביותר עבורם" מעוז סמיה, מאמן מנטאלי לספורטאים

"דמיונובע נתן לי כלים להתמודד עם בעיות מורכבות ולפתור אותם מהשורה" אמיר חזון, עובד סוציאלי

"דמיונובע סייע לי להקשיב ולהבין טוב יותר את עולמי הפנימי, ומתוך כך להיות דר' יוסי בהגון, רופא יזום טכנולוגי בתחום הרפואה

"דמיונובע פתח לי את הלב וסדרג לי את יכולת ההבעה בכתיבה וניגון" סתיו ברבי, משררת ומוזיקאית

"דמיונובע העשיר משמעותית את יכולת היצירתיות והמשחק שלי" אלינור מיכאל - דהאן, יוצרת ומחנכת

לפרטים ולהרשמה חייגו למכון: 02-5099660
או כנסו לאתר שלנו dimyonovea.com

לתושבי הצפון < קמפוס גבעת חביבה | לתושבי המרכז דרום וירושלים < כפר הנוער בן שמן
לתושבים מרחבי הארץ והעולם < זום

לע"נ לוחם סיירת מטכ"ל,
 גיבור ישראל, עניו וצנוע,
 דוד חיים מאיר הי"ד
 נכדו של הרב גריה זצ"ל

הושענאות

בהר הזיתים

לימוד ותפילה בליל הושענא דבה

בהשתתפות (לפי סדר הופעתם)

- הרב **יוסף כרמל** | ראש הכולל לדיינות ארץ חמדה
- הרב **יגאל שפרן** | רב קהילת מרחבים ופרופ' מרצה לאתיקה רפואית
- הרב **שמואל סלוטקי** | שכל שניים מבניו בקרבות בשמחת תורה תשפ"ד
- הראשון לציון הרה"ג **שלמה עמאר** | הרב הראשי לירושלים
- הרב **הלל הורביץ** | מנכ"ל מוסדות מכון התורה והארץ וראש קרן יחד
- הרב **הראל קצין** | סא"ל במיל, ר"מ בישיבת שדרות, איש כוחות הביטחון
- הרב **מאיר גולדווייט** | ראש ישיבה ב'ישיבה יוניברסיטי'
- הרב **מנחם בורשטיין** | ראש מכון פוע"ה
- הרב **ליאור אנגלמן** | ראש בית המדרש הקהילתי בכפר סבא
- הרב **יוני מילא** | מרצה וד"ר למורשת ישראל - מדרשי אגדה ותנ"ך
- הרב **דוד לאו** | הרב הראשי לישראל (לשעבר)
- הרב **גבי קדוש** | רב מ.א. בני שמעון (לשעבר רב גני טל)
- הרב **יוני לביא** | מראשי ארגון 'קהלים', מרבני ברקאי
- הרב **דב זינגר** | ראש ישיבת 'מקום חיים' ומייסד בית המדרש להתחדשות
- הרב **ראם הכהן** | ראש ישיבת עותניאל'

06:00 | תפילת ותיקין - ברוב עם במצפה רחבעם

במהלך הלילה:

יופיע הזמר אביה שרמן - בשירה, בליווי כלייזמרים
מרכז קטיף - להנצחת מורשת גוש קטיף וצפון השומרון
 יוצגו תערוכה וסרטון - "נלחמים על הבית"
 ויוקרו סרט על מורשת גוש קטיף

יום שלישי אור לכ"א תשרי

תשפ"ה

החל מהשעה 21:00

מלון שבע הקשתות בהר הזיתים

בהפקת:

פרסומי ישראל וקרן אביה

הסעה להר הזיתים ליד חניון "חנה וסע"
 תחנת הרכבת הקלה בגבעת התחמושת (שילוט הכוונה במקום)
 בשעות: 20:30 | 21:00

למחרת - בתום תפילת ותיקין,
 הסעה ב- 09:00 חזרה לגבעת התחמושת

נא להצטייד בלבוש חם | מס' המקומות מוגבל
 סוכה במקום | אפשרות לרכישת ערבוב

**הכניסה וההסעות
 לנרשמים באתר טיק צ'אק**

>>>>>

האורח בתיאום ע"י משטרת ישראל | הדוברות, סדר הופעות והתנאים - נתונים לשניים (שתיקה עיר דוד - עמותת אלעד)

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסני השמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

מתנה
על כל קניה
מהמודעה

הגני הנשרי

בסניפים ובאתר 5018*

חדש!!!
סניף עזריאלי ת"א
סניף קניון בת ים
סניף אשקלון

SENSOR מסני סנסור

SMART TV 4K ULTRA HD

75" NE-75FLED ₪ 1,990

65" NE-65FLED ₪ 1,590

55" NE-55FLED ₪ 1,190

TCL מסך 70"

4K ULTRA HD SMART TV Premium 4K Google TV

70" 70P69B ₪ 2,499

MI מסך מחשב גיימינג

G27i FHD IPS HDR10 165Hz

27" ₪ 679

CHiQ מסך מחשב

24" 27" LMN27F650-R ₪ 489

24" LMN24F650-R ₪ 389

SAMSUNG מסך 75"

4K ULTRA HD SMART TV Crystal UHD

75" UE75DU8000 ₪ 4,990

Hisense מסך 75"

4K ULTRA HD SMART TV

75" 75A6K ₪ 3,490

LG מסך 65"

LG UHD 4K Smart TV

65" 65UR7800LL ₪ 2,690

Apple Authorized Reseller

סדרת iPhone 15 סמארטפון אייפון

100 תווים מתנה!

החל מ- ₪ 3,275

SAMSUNG Galaxy S24 סמארטפון סמסונג

החל מ- ₪ 2,799

Apple Authorized Reseller

סמארטפון אייפון iPhone 11 128GB

₪ 1,950

אזניות אלחוטיות Apple AirPods 2 True Wireless

Authorized Reseller

₪ 469

רחפן מקצועי bdk מונעי עם מצלמת WIFI מתכווננת BDK Phantom

₪ 449

SKRAMBLER קורקינט חשמלי מתקפל City Cross Ex

₪ 2,699

Lenovo קורקינט חשמלי מתקפל M2 Pro Plus 36V / 7.5Ah

₪ 1,490

ASUS מחשב נייד 15.6

Asus VivoBook 15 X1504ZA-NJ200W Core i3-1215U 256GB SSD Windows 11

₪ 1,799

JBL ביזורית ניידת PartyBox Encore

נולל 2 מיקרופונים אלחוטיים

₪ 1,290

CTECHI תחנת כח ניידת GT200 200W / 240Wh

מתאים להפסקות חשמל

₪ 1,169

tineco שואב ושוטף רצפות אלחוטי חכם Floor One S5

₪ 2,590

שואב רובוטי שוטף Yeedi K650

₪ 690

PHILIPS מכונת גילוח חשמלית לשימוש יבש ורטוב S1141/00

₪ 169

hp מדפסת אלחוטית משולבת HP DeskJet 2810 All-in-One

₪ 265

חדש!
רכישת תווי מחסני השמל באמצעות מטבעות דיגיטליים (קריפטו)

SHARP
מקרר מקפיא עליון שארפ
ליטר 438
SJ-58C-BK
2,990 ₪

NEON
מקרר 4 דלתות דלתות זכוכית
ליטר 486
נפח 421 ליטר
NE-NF4500GLW
2,790 ₪

אלקטרה
מקרר הפוך מקפיא תחתון אלקטרה
ליטר 358
נפח 327 ליטר
EL45W
1,990 ₪

אלקטרה
מקרר מקפיא עליון אלקטרה
ליטר 206
EL217W
990 ₪

אלקטרה
מקפיא 5 תאים אלקטרה
ליטר 1,190
EL195
1,190 ₪

LG
מקרר 4 דלתות ירוסטה
ליטר 860
נפח 755 ליטר
GR-B919S
12,490 ₪

SAMSUNG
מקרר טריפל תחתון מקפיא 3 דלתות סמסונג
ליטר 570
נפח 420 ליטר
RF57C5100SL
6,990 ₪

Haier
מקרר האירי גימור שחור סלעי 4 דלתות
ליטר 540
נפח 505 ליטר
HRF-5800BS
6,590 ₪

אלקטרה
מקרר 4 דלתות אלקטרה
ליטר 685 נפח ענק
4,690 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה פתח חזית אלקטרה
ק"ג 12
EL1214
2,290 ₪

LG
מכונת כביסה פתח קדימי LG
ק"ג 10.5
F16105SBDE
2,990 ₪

SAMSUNG
מכונת כביסה פתח חזית סמסונג
ק"ג 8
WW8ST4020EE
1,880 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה פתח עליון אלקטרה
ק"ג 7
EL10070
1,690 ₪

NEON
מכונת כביסה פתח חזית אלקטרה
ק"ג 8
NE-WM8000
999 ₪

BOSCH
מכונת כביסה פתח קדמי בוש
ק"ג 8
WAN2820FPL
2,590 ₪

BOSCH
מיבש כביסה פתח קדמי בוש
ק"ג 8
WTN86208PL
2,990 ₪

NAKASUMI
מיבש כביסה נאקאסומי
ק"ג 7
NA1000
888 ₪

מזגן
החל מ-899 ₪
TADIRAN ELECTRA ELCO TORNADO Haier SAGA Coolair

אלקטרה
מקרר קוביה משרדי אלקטרה
ק"ג 6
EL06W
399 ₪

AEG
תנור אפיה בוני ירוסטה
תוצרת גרמניה
BEE233115M
2,190 ₪

Sauter
תנור אפיה בוני סאוטר
SBI640
1,490 ₪

BOSCH
כיריים אינדוקציה בוש
אנדוקציה
PUE611BB5E
1,890 ₪

Sauter
כיריים גז זכוכית 5 להבות סאוטר
SHG7506
990 ₪

אלקטרה
כיריים קרמיות 4 מוקדי בישול אלקטרה
ג'ימור זכוכית שחור
ELD203
749 ₪

BOSCH
מדיח כלים אינטגרלי 12 מערכות כלים בוש
SMV41D10EU
2,390 ₪

אלקטרה
מדיח כלים על השיש אלקטרה
EL100109
999 ₪

Homex
מכונת קרח ירוסטה 2.2 ליטר
HIM-360
399 ₪

NINJA
ינג'ה גריל MAX PRO
AG653
1,290 ₪

אלקטרה
מיקרוגל מכני בנפח 23 ליטר
ELM823B
349 ₪

Hamilton Beach
מיקסר מקצועי 8 ליטר
63582GB-IS
1,190 ₪

אלקטרה
מכונת קפה טוחנת אלקטרה
EM3601
990 ₪

NESPRESSO
מכונת קפה נספרסו יבואן רשמי!
Essenza Mini D30
399 ₪

magimix
מעבד מזון מג'ימיקס
CS3200CMSE
799 ₪

אלקטרה
מגהץ קיטור בנפח 1.7 ליטר אלקטרה
לחץ קיטור 7.5 BAR
HG-6221P29
449 ₪

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-22:00 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 22:30

בתוקף עד- 31.10.24 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | התמונות להמחשה בלבד | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע בחנויות. PAYNGO.CO.IL *5018

סליחה, אבא,

זה לא היה בכוונה...

שחקן התיאטרון זמר האופרה שהפך לבעל-תפילה חסידי, והניגון העתיק של **בש עטיפה עדכנית** • תחילו **בכאב הכי חזק שלכם** ולאט לאט תגבירו, את השמחה • אם הוא היה **מכור לעבירות** במאת האחוזים, איך הוא פתאום גועה **בבכי של תשובה?** • ב"כל נדרי" **אנחנו מצהירים: פוס משחק!** הכללים שהיו עד עכשיו **לא שרירים ולא קיימים** • להיכנס לעומק של תפילת נעילה **זה מרומם עד השמים**, אבל הנפילה על הקרקע תחכה לך בעוד רבע שעה בבית. **מה עושים?** • הסכת מיוחד מבית היוצר של **'צמאה'** כינס לשיח של דיבורי תשובה את **הרב אייל ורד והרב אמחיה אבן-ישראל (שטיינזלץ)**. מתוך האזנה לתנועותיו המוזיקליות של **הניגון 'ונסלח'** צפו השאלות הגדולות של **הסליחה, התשובה והכפרה**, וגם התשובות

עריכה והגשה: **שמוליק קפלן** • ניהול והפקה: **מנדי בלוי** • כתיבה: **יוחאי אלימלך רווה**

הקהל בעזרת הקול המדהים שלו, עד שהתמנה לתפקיד סגן מנהל התיאטרון. אבל שם, דווקא בשיא ההצלחה שלו, קרה משהו: הוא פגש חסיד של הרבי המהר"ש, רבי שמואל, האדמו"ר הרביעי של חב"ד, שהפך אותו לגמרי. יחיאל חזר בתשובה, והחליט שהוא רוצה לעזוב הכל, גם את התיאטרון והקריירה, לנסוע לעיירה הקטנה לובביץ' שברוסיה, ושם לשבת וללמוד תורה כל היום.

אנחנו לא יודעים מה עבר על יחיאל בתהליך התשובה שלו בזמן שהוא ישב ולמד בעיירה לובביץ', אבל העובדה היא שהוא לא ויתר על הקול והכשרון שלו והחליט לנצל אותם לקדושה. הוא הפך לבעל-תפילה בבתי הכנסת בהם הסתובב, עד שקיבל את הכינוי "יחיאל דער חזן" – יחיאל החזן.

כאשר נפטר בעל התפילה בחצרו של הרבי הרש"ב, רבי שלום דובער, האדמו"ר החמישי של חב"ד, יחיאל נבחר למלא את מקומו. ובאמת, יש משהו מקסים בכך שדווקא את התפילה הזו של "כל נדרי" משמיע חזן שהגיע מהתיאטרון והיה זמר אופרה, וכעת הוא מלחין ושר את המילים של "ונסלח לכל עדת בני ישראל".

אמירת "כל נדרי" בבית הכנסת בעיירה לובביץ' הסתיימה. הקהל, שעטוף בטליתות ולבוש לבן, משתתק וממתין. והחזן, ר' יחיאל הלפרין, מתחיל לנגן את הניגון שלו על המילים המרטיטות:

וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְלִגְדֵי הָעָר פְּתוּכִים
כִּי לְכָל הָעָם בִּשְׁגָגָה

הפעם אנחנו עם הסיפור של "ונסלח". ר' יחיאל הלפרין, שהלחין את הניגון המרגש הזה, לא גדל בבית דתי. למעשה, בחייו הבוגרים הוא היה הפוך במאה ושמונים מעלות מדמותו של שליח ציבור ירא שמים העובר לפני התיבה בבית הכנסת בימים הנוראים. הוא גדל בעיר חרקוב לפני כמאה וחמישים שנה, במשפחה בעלת שורשים חסידיים, אבל ההורים שלו כבר היו במקום אחר. הסביבה שלו קלטה שיש לו קול מיוחד, ומישהו מהקהילה היהודית לקח עליו חסות ושילם עבורו לימודי פיתוח-קול ומוסיקה.

יחיאל פתח בקריירה בתיאטרון של חרקוב (המוכרת מהמלחמה של ימינו כחרקוב), העיר השנייה בגודלה באוקראינה. הוא שיחק בהצגות ושר באופרות, וכבש את

חטאים מתוקים

שמוליק: בלחן של הניגון שומעים את המקום הזה של בעל התשובה שעומד ומתחנן על הסליחה שלו. אנחנו חוזרים בתפילה על אמירת "ונסלח" שלוש פעמים, וגם הלחן חוזר על עצמו פעם ועוד פעם. מה עומד מאחורי זה?

הרב אייל ורד: בתורת הבעל שם טוב מתואר תהליך משולש שנקרא "הכנעה, הבדלה, המתקה". הדבר הראשון שאנחנו נפגשים בו אלה החטאים, אז בשלב הראשון יש כיווץ בלב. כאשר יהודי מתחיל לומר את הווידויים ביום כיפור, הוא נזכר בכל השטויות שהוא עשה במשך השנה, והתנועה הראשונה שעולה בלב שלו היא כיווץ, "הכנעה".

הרב אמחיה אבן-ישראל: הניגון הזה הולך ומשתלהב מפעם לפעם, והוא משנה את האווירה מרגע לרגע. כאשר אנחנו עוברים תהליך של חשבון נפש, של תשובה, של מחשבות על מה שהיה ומה שיהיה, מה היינו, מה היה לנו, איך היינו רוצים להיראות ואיך אנחנו שואפים להיראות בשנה הבאה, ומתחילים את האמירה והתחניה הזו, שהקדוש ברוך הוא באמת יסלח "לכל עת..." - אנחנו קצת מרגישים את הכאב ואת המרירות על מה שהיה ועל מה שאנחנו כל כך לא רוצים להיות חלק ממנו.

בחלק הראשון של הניגון שוררת אווירת ערב יום כיפור והמעבר ליום כיפור. אווירת ערב יום כיפור, על פי החסידות, זהו הזמן של החרטה על העבר. זהו הזמן שבו אנחנו במבט לאחור, נזכרים מה היה ומרגישים עד כמה אנחנו לא רוצים להיות שם.

הרב אייל: לאחר מכן מתחולל תהליך של "הבדלה": אני אינני החטא; החטאים הם מעשים שעשיתי, ולא אני. אני באמת שייך לקדוש ברוך הוא. הנשמה שלי משתוקקת אליו, אני שייך לכלל ישראל. האדם מבדיל את עצמו מהחטא, וזו תנועה של מאמץ.

הרב אמחיה: ככל שהאמירה הזו מתמשכת, ואנחנו עוברים מן הפעם הראשונה אל הפעם השנייה והפעם השלישית, הקול שלנו הולך ועולה, הביטחון שלנו הולך ועולה, ומהלך רוח של מרירות, כאב ועצבות מסוימת, אנחנו עוברים - די מהר, אפשר לומר - למצב של ביטחון ושמחה גדולה, משום שאנחנו מרגישים שהנה, "ונסלח". זה באמת קורה עכשיו, הוא סולח. "ונסלח לכל עדת בני ישראל" - אנחנו שם.

הרב אייל: בשלב השלישי מגיעה "המתקה" גדולה, כי אנחנו מתבשרים שהתכפרו לנו גם המעשים. הקדוש ברוך הוא אומר:

לא רק אתה קשור איתי, אלא גם המעשים שעשית, שהם לא אתה באמת, אני מוחק אותם. כמו במקרים רבים, דווקא במקומות שבהם החבל נקרע ולאחר מכן קושרים אותו, הקשר הוא המקום הכי חזק של החבל. אם כן, דווקא העובדה שהיו כאן איזשהם חטאים ברקע והם נמחקו, יוצרת קרבה מחודשת לקדוש ברוך הוא, געגוע ושמחה עצומה, ולכן יש כאן תנועה של התקרבות ושמחה גם בניגון עצמו.

יחידה, נעים להכיר

שמוליק: דיברנו על החלקים של הלחן בניגון. בואו נדבר על המילים של "ונסלח לכל עדת בני ישראל". האם באמת מגיעה סליחה לכל עדת ישראל - לכולם ללא יוצא מן הכלל? ! אנחנו יודעים שהסליחה מגיעה אחרי עבודת התשובה של חודש אלול ועשרת ימי תשובה, ופתאום יש סליחה לכולם?

הרב אייל: בשביל זה צריך להבין את המהות הפנימית של יום הכיפורים. יום כיפור אומר: לכל יהודי יש כתמים ולכלוכים שהוא צבר לאורך השנה, אבל כל הכתמים והלכלוכים הם דברים חיצוניים, שברגע שמסירים אותם מתגלה בפנים היהלום. בתוך כל נשמה יהודית יש דרגת היחידה שלא ניתן לטמא, לקלקל או לבטל. אפשר רק להסתיר עליה, להלביש אותה בלבושי חול. כאן בא יום הכיפורים ומתפקד כמו מקווה - "מקווה ישראל ה'".

הרב אמחיה: המהות של היום הזה היא שהנקודה הפנימית ביותר בקשר שלנו אל הקדוש ברוך הוא מתגלה בו. וכשהנקודה הזו מתגלה, נופלים כל המחסומים, מפני שמתגלה שאנחנו בעצם דבר אחד. אחרי שנה שלמה שבה אולי התרחקנו קצת והלכנו לכל מיני מחוזות, תעינו ותעתענו, חטאנו, עווינו ופשענו - אנחנו מגיעים לנקודה שבה אנחנו אומרים: עזוב שטויות. כל מה שהיה, זה הכל 'מסביב', הכל 'לידי'; זה לא הדבר האמיתי. כל מה שהיה כאן הוא לא באמת מה שאנחנו מרגישים כלפיך, בוודאי ובוודאי לא מה שאתה מרגיש כלפינו. ביום הכיפורים הנקודה הזו באה לידי ביטוי וגילוי. וכאשר מתגלה שאנחנו והקדוש ברוך הוא זה דבר אחד, כל החטאים, העוונות והפשעים כבר לא תופסים שם מקום. אנחנו עולים ומתרוממים למקום אחר, שבו כל הדברים האלה הם כבר חסרי משמעות.

אבל זה לא שיהודי נכנס לבית כנסת ביום כיפור, ובשנייה הראשונה הוא מיד מרגיש איך שהקשר הכי פנימי שלו עם הקדוש ברוך הוא מתגלה והכל בסדר. יש תהליך. בחסידות מסבירים שלעובדה שביום כיפור יש חמש תפילות ישנה משמעות פנימית, והן מכוונות לפי

אנחנו מגיעים לנקודה שבה אנחנו אומרים: עזוב שטויות. כל מה שהיה, זה הכל 'מסביב', הכל 'לידי'; זה לא הדבר האמיתי. כל מה שהיה כאן הוא לא באמת מה שאנחנו מרגישים כלפיך

אם כן, בתפילת הנעילה מתגלה בחינת היחידה שיש בנו, ומהמקום הזה העבירות והחטאים שלנו במשך השנה כבר לא תופסים מקום – ומשם מגיעה ה"ונסלח".

הרב אמחיה: לא תמיד כל מי שמגיע לבית הכנסת יוצא מבית הכנסת ואומר: וואו, ברגע זה התגלתי בחינת היחידה שבנפש שלי. הגעתי לקרבה הגדולה ביותר לקדוש ברוך הוא שיכולה להיות ליהודי במשך השנה... לא כל מי שיוצא מבית הכנסת מגיע למקום הזה או להבנה הזו, בטח שלא לתחושה הזו. אבל ככל שהאדם מתכוונן יותר בחודש אלול, בראש השנה, בעשרת ימי התשובה, כך יום הכיפורים שלו יהיה משמעותי, והוא יחווה אותו בצורה עמוקה יותר.

ככל שהגענו מוכנים יותר, יום הכיפורים שלנו יהיה מלא ומוחשי יותר. אנחנו נחוש יותר את ההתרוממות ואת הקרבה. אם נלמד יותר, נתאמץ יותר ונהיה מודעים יותר, אנחנו באמת נרגיש את הדבר הגדול הזה שקורה כאן.

הרב, החזן והעבריינים

שמוליק: מה בעצם טמון בתפילה של "כל

נדרי", שאת "ונסלח" קבעו לומר מיד אחריה?

הרב אמחיה: תפילת "כל נדרי", שמדברת על התרה של נדרים ועל שחרור מכל הדברים שהתחייבנו אליהם במשך השנה, אומרת לנו: כל מה שכבלנו את עצמנו אליו במשך השנה, כל מה שנכנסנו אליו, טבענו

חמש הדרגות שיש בנשמה: נפש, רוח, נשמה, חיה ויחידה. בכל תפילה מתפילות יום הכיפורים נחשפת ומתגלה עוד דרגה ועוד רמה בנשמה שלנו, עומק לפנינו מעומק, עד שאנחנו מגיעים לתפילת הנעילה, שבה מתגלה בחינת היחידה.

שמוליק: מהי באמת משמעותה של בחינת היחידה שמתגלה בתפילת הנעילה?

הרב אמחיה: הנשמה כולה מכונה "נשמה אלוקית", וכמו שנאמר בספר התניא היא "חלק אל-ה ממעל ממש", כל כולה הוא חלק מהקדוש ברוך הוא. ועם כל זה, יש בה רמות שונות שבהן מורגש הקשר המיוחד הזה. כאשר אנחנו מדברים על בחינת היחידה, כוונתנו היא לאותה מדרגה בנשמה שבה הנשמה היא "יחידה לייחודך", היא דבר אחד בלתי-נפרד מהקדוש ברוך הוא. הנשמה והקדוש ברוך הוא – דבר אחד הם.

הרב אייל: הגמרא מתארת אנשים שהגיעו למקומות רחוקים מאוד, שהיו כבר נתונים בהתמכרות הכי קשה, ופתאום משהו שם הדליק אותם. מהיכן הם נדלקו? ניקח לדוגמה את רבי אלעזר בן דורדייא, שגועה בכבייה ויוצאת נפשו – מהיכן מגיע הבכי הזה? הרי הוא לא למד תורה לפני כן, הוא היה עסוק כל הזמן בדברים של טומאה!

ובכן, הטומאה יכולה להגיע עד לדרגה מסוימת, אבל יש נקודה שבה היא לא נוגעת. וכאשר הנקודה הזו מבצבצת ועולה, אנחנו בעצם פוגשים את הופעת היחידה, שהיא גם הופעה של מסירות נפש; הופעה של רצון בלתי מוסבר לחזור ולהתקרב. זו דרגת היחידה, ויום כיפור מגלה אותה.

בס"ד

"ישבו ישרי בצילו יחיו דגן ויפרחו כגפן כיין לבנון" (הושע, י"ד)

אזכרה

במלאת עשרים ותשע שנים לנפילתו בלבנון של

סרן יוסי אוחנה הי"ד

יתקיים לימוד ליל הושענא רבה

ביום שלישי כ' תשרי (22/10/23) בבית הכנסת "אוהל חיים" פארק בורדו, רובע ד' (צמוד לבית הספר "שחר"), אשדוד

21:30 - לימוד "קריאי מועד"

22:00 - הרב **ערן תמיר** רה"י הגבוהה אורות אשקלון

23:00 - הרב **אוהד תירוש** ראש בית מדרש בוגרי צבא, בני-דוד. עלי

24:15 - הרב **יובל פרוינד**

המשך לימוד "קריאי מועד"

העלייה לבית העלמין ביום שישי, כ"ג תשרי (25/10/24) בשעה 09:30

- נא לדייק -

קורס NLP ודמיון מודרך בגישה יהודית ברמה הגבוהה ביותר

יש איך לעזור! לעצמך ולסביבה!
ובמיוחד בתקופה זו.

הצטרפו השנה לקורס להכשרת מטפלים
בגישה יהודית ברמה הגבוהה בארץ ותוכלו
בעוד שנה לעסוק במקצוע טיפולי שיש בו
סיפוק ותחושת שליחות שאין כמוה.

תעודה בינלאומית מטעם הלשכה
הישראלית, המועצה האמריקאית
וארגון הגג העולמי GB ל-NLP

מירב הטכניקות והידע בשיטה

קורסים נפרדים לגברים ונשים

הסמכה בינלאומית

מוכר לשנת שבתון

העמקה במקורות היהדות

הקורס הקרוב
ירושלים / מקוון

הקורס מועבר על ידי
הרב יוגב שמחון
מייסד מכללת תבונה

יו"ר ועדת האתיקה של לשכת ה-NLP הישראלית

050-666-9304

ברמה הכללית, איך יכול
להיות שבדור שלנו רוב עם
ישראל עדיין לא שומר תורה
ומצוות? איך זה קרה? האם
עם ישראל עמד באיזשהו
טקס והכריז: 'אנחנו לא
רוצים להיות דתיים, לא
רוצים לשמור תורה ומצוות'?
לא. זו "שגגה"

ושקענו בו - התנהגויות, מחשבות ורצונות, שאולי לא עולים בקנה אחד עם רצונו של הקדוש ברוך הוא, ואנחנו מרגישים שבמידה מסוימת אנחנו כבולים להם - זה הזמן להשתחרר. זה הזמן לעמוד ולומר: כל מה שהיה, איננו עוד. אני פותח דף חדש, אני פותח התחלה חדשה, אני מתחבר לנקודה מאוד פנימית שבי, וממנה אני מתיר ומשחרר את כל הנדרים והכבלים שהיו לי במשך השנה.

הרב אייל: תפילת "כל נדרי" היא תפילה פשוטה. כולנו יחד באים לפני ה' יתברך על אותו מצע. אין מישהו צדיק מחברו או גדול מחברו. בנקודה הכי פנימית שבה אנחנו נפגשים, מעולם לא היה חטא, קלקול או פגם. אנחנו רוצים להמשיך את הנקודה הזו, ולכן באמת המוני יהודים נמשכים גם לתפילת "כל נדרי" וגם לתפילת הנעילה - הם מרגישים שייכים לשם.

שמוליק: מכאן אנחנו מבינים איך אחרי אמירת "כל נדרי" שמאחדת את כולם, שכולם רוצים להיות בה, גם מי שלא בא לבית הכנסת בדרך כלל - באמת מגיע "ונסלח" לכולם. כי בכל יום כיפור, כבר מהרגע הראשון, יש סליחה, כמו שחז"ל אומרים: "עיצומו של יום מכפר". יש קשר בין תפילת נעילה ל"כל נדרי" - "נעוץ סופן בתחילתן".

הרב אמחיה: בתפילת "כל נדרי" אנחנו אומרים: "אנו מתירים להתפלל עם העבריינים", ומשמעותו של הביטוי הזה היא - באנו לכאן היום בלי הבדלי מעמדות. הצדיק, הרב והחזן לא עומדים לעומת העבריינים; כולנו מתפללים יחד. אנחנו אומרים את האמירה הזו בתחילת יום הכיפורים, ואנחנו לא חוזרים עליה שוב, כי מהרגע שאמרנו אותה - כולנו כבר עומדים יחד. על התוכן הזה אנחנו חוזרים ב"ונסלח", שבו אנחנו מציינים את הסליחה המשותפת "לכל עדת בני ישראל... לכל העם".

מי אמר 'לא רוצים להיות דתיים'!?

שמוליק: אם כן, מהמקום של התרת הנדרים אנחנו פותחים דף חדש. אבל המשך "ונסלח" אומר משהו שצריך להבין: "כי לכל העם בשגגה". האומנם מגיע "כל נדרי" והופך את כל החטאים והעוונות שהאנשים עשו בכוונה לשגגות?!

הרב אייל: האמירה בפסוק הזה היא שכל החטאים, גם הזדונות, נובעים מחוסר תשומת לב, ואם היינו שמים לב לא היינו חוטאים. אם יהודי היה שם לב למי הוא, מי הם אבותיו, מי הם אבות אבותיו, מה תפקידו, מה השליחות שלו; אם הוא היה נפגש בצורה מתוקנת ונכונה עם דבר ה' - הוא לא היה חוטא. החטאים הם בגלל מקרה כזה או אחר.

מכאן מוטלת עלינו גם אחריות: מי שכן נפגש עם דבר ה' בצורה מתוקנת, ודאי שאין כאן שום סיבה להרגיש זכות כלשהי - זו רק מחויבות. אתה נפגשת? זה מטיל עליך חובה לדאוג שגם מי שלא נפגש, ייפגש בצורה מתוקנת וראויה. אבל גם הזדונות הם בעצם תוצאה מחוסר תשומת לב. לכן כתוב

הרב יהושע אודרברג

שירים אָאָרָג

מהו ערכו של יום הכיפורים?
מדוע הציווי על בניית המשכן
נאמר באותו היום?
לאיזה קשר ניתן להגיע עם
הבורא ביום זה?

קרב יום

יום סְלַחְתִּי כְּדַבְרֶיךָ
הִנֵּה הוּא כָּא
וְאֵתוֹ הַבְּקָשָׁה
'בְּנֵנו הַמְשַׁכֵּן'
לְאוֹת עַל הָאֲהָבָה

יום חַתָּנָה,
מִמְשָׁמֶשׁ וּבָא
וְאֵתוֹ הַהֲזָמָה
גִּישׁוּ עִמִּי לַחֲפָה
אַחַר כֶּף נִבְצָעַ רְקוּד
בְּחֶדֶר הַיְחִיד

יום 'אַחֲד'
כְּבָר מְגִיעַ
וְאֵתוֹ הַיְדִיעָה
שְׁלֹמֵעֵלָה בְּרִיקָע
יֵשׁ אָב עִם מִבְּטַ מִיָּחֵד

הַיְדִיעַ מַחְשָׁבוֹת
הַמְסַלֵּק קְטָרוֹגִים
הַמְחַפֵּשׁ הַצְּדָקוֹת
לְהַשִּׁיב אֶלְיוֹ הַבְּנִים

”כי לכל העם בשגגה.”

בסוף, אם אתה מסתכל ברמה הכללית, איך יכול להיות שבדור שלנו רוב עם ישראל עדיין לא שומר תורה ומצוות? איך זה קרה? האם עם ישראל עמד באיזשהו טקס והכריז: 'אנחנו לא רוצים להיות דתיים, לא רוצים לשמור תורה ומצוות'? לא. זו "שגגה". מהי שגגה? כל מיני רוחות זרות, מצויות ושאינן מצויות, תנועת ההשכלה, המגף הרוסי הקומוניסטי שהרבי מלובכיץ' נלחם בכל כוחותיו בשביל שאחריו יישאר איזשהו זיק, שיהודים יגידו 'אני יהודי' – הכל מצטרף, שגגה על גבי שגגה, אבל רואים שברגע שמנקים וחופרים פנימה, כולם חוזרים. **שמוליק:** וגם את הנקודה הזו, ששגגה היא חוסר תשומת לב, אנחנו מקבלים מהתרת הנדרים של "כל נדרי".

הרב אמחיה: ביום הכיפורים אנחנו אומרים: עצור משחק. הכללים שהיו עד עכשיו בטלים ומבוטלים, "לא שרירין ולא קיימין". עכשיו אנחנו במצב אחר, מצב שבו אנחנו אומרים: בואו ונמציא את כללי המשחק. נצא לרגע מהלוח ונזכור שאנחנו בעצם ביחד, שאנחנו דבר אחד. מהנקודה הזו, הדברים שנעשו מאבדים את המשמעות שלהם והופכים לשגגה, כי במהות הפנימית שלנו אנחנו לא באמת רוצים להתנתק.

תמונת היום שאחרי

שמוליק: ב"כל נדרי" אנחנו מסתכלים על עצמנו. המקום שבו נפלנו באמת נראה שגגה ונעשה בלי תשומת לב. אבל מה קורה רגע אחרי יום כיפור? איך אפשר להמשיך את האמת הפנימית שלנו גם כל השנה?

הרב אמחיה: האתגר הזה, להמשיך את יום הכיפורים ליום שאחרי, הוא האתגר הקשה מכולם; להרגיש יום כיפור, ולקחת את כל האנרגיות של יום כיפור – אותן תחושות עוצמתיות, הקשר המיוחד לקדוש ברוך הוא – ולהמשיך אותן ב"א בתשרי, ביום שאחרי יום הכיפורים, ועל אחת כמה וכמה ב"א בחשוון, חודש לאחר מכן, כאשר כבר יצאנו לגמרי מאווירת החגים וכבר חוזרים לשגרה, ליומיום, לאפרוריות ולמרוץ הרגיל שלנו. זה המקום שבו אנחנו נופלים. אנחנו יכולים להתרומם, להגיע גבוה מאוד ורחוק מאוד ביום הכיפורים, ולצאת מתפילת הנעילה באורות. "וואו, היה עוצמתי, היה מדהים", ואני מרגיש שבאמת שום דבר כבר לא יחזור להיות כמו שהיה, ורבע שעה אחרי שבירת הצום הכל חוזר להיות כמו שהיה. אני אומר את אותם ביטויים, אני מתנהג באותן התנהגויות, יש לי אותם דחפים, ופתאום אני חוזר למצב שבו כאילו לא היה כלום. זה האתגר הגדול.

שמוליק: אז מה אפשר לעשות?

הרב אמחיה: כשנמצאים ברגעי השיא של יום הכיפורים אנחנו נוטים מאוד לשקוע בתוך הרגע ולהיות בתוכו במאה אחוז, בכל ישותנו. זה נכון, נפלא וחשוב; אבל חשוב לא פחות, גם ברגעי השיא של יום הכיפורים, לחשוב על היום שאחרי, על 'החיים האמיתיים'. לחשוב על העבודה שלי, על חיי המשפחה שלי, על ההורות שלי, על יחסי העבודה שלי – לחשוב עליהם גם ברגעי השיא האלה. כאשר הם נמצאים לי איפשהו בראש, אני יכול ליצור את החיבור. כי הפער, הקושי והאתגר נובעים מהנתק שבין האורות של יום הכיפורים לאפרוריות של ימי החול. אנחנו צריכים לנסות לחשוב על נקודה של חיבור מעשי ליומיום.

כלומר, באותם רגעי שיא, התרוממות הרוח והתעלות הנפש של יום הכיפורים – לחשוב על איזושהי החלטה טובה קטנה שניקח איתנו לשנה הבאה, ליום שאחרי. בדרך הזו, אנחנו מסוגלים לקחת איתנו מנה קטנה של יום הכיפורים, אבל מאוד מרוכזת ועוצמתית, לכל השנה כולה. אם ניקח איזשהו מעשה קטן – נתינת צדקה, אמירת פרק תהילים, מעשה טוב, לא משנה מה – בכל פעם שנעשה אותו אנחנו נזכור את יום הכיפורים.

הרב אייל: אדמו"ר הזקן היה אומר: איך יהודי ידע אם הוא מתקדם בעבודת ה' בשני סימנים: אם יש לו תוספת באהבת ישראל, ואם יש לו תוספת בתפילה. עוד מסכת, עוד לימוד – זה לא בהכרח מעיד על משהו. אבל אם אדם מרגיש שהוא יותר אוהב את עם ישראל, הוא יותר מלמד זכות, רוצה להיות יותר קרוב ומחובר, וגם התפילות שלו נראות אחרת – זה מעיד על התקדמות.

אני חושב שמיום הכיפורים אנחנו צריכים לצאת עם החלטה איתנה ונאמנה להביט רק בעין ימין על כל עם ישראל. כל יהודי שאתה רואה ברחוב – תנסה רגע לדמיין את הדורות מעליו, נסה לחשוב מה הביא אותו לכאן, מה עומד מאחוריו. נסה לפתוח איתו בשיחה, ותראה כמה הדבר הזה קל, קרוב, אפשרי. מיום הכיפורים אנחנו צריכים לצאת עם תחושה חזקה מאוד של מה שדיברנו בעניין היחידה. אדמו"ר הזקן אומר בתניא (פרק ל"ב) שאנחנו נשמה אחת בגופים מחולקים. עכשיו תחליט למה אתה שם לב: האם אתה שם לב על הגופים המחולקים, על ההבדלים, או שאתה שם לב לנשמה האחת?

שמוליק: בסופו של דבר, אנחנו ניגשים ליום כיפור בידיעה שאבא שלנו, שרוצה בטובתנו, רוצה לסלוח לנו ומחכה שהשנה הבאה שלנו תהיה אחרת.

לשמיעת
הפודקאסט:

עכשיו תורנו!

הפלת המחיצות איתי אסמן

שבת! חתן! למד! למד! למד! חתן! הפץ! הדבן! הזמן! קרב! חתן! פתח שערך! וגם את!

בגלל שהאחדות זה הערך הכי חשוב ואנחנו רוצים לקרב את ישראל לאביהם שבשמיים, מה הבעיה אם נוותר על מחיצה אחת שיוצרת את כל הבעיות והמחלוקות? אז כמו שכבר הבנתם, מי שרוצה לבטל את המחיצה הוא בעל המחלוקת, והוא מבטל את השלום בעולם. כי שלום אמיתי, זה בהתאם להלכה ולא בניגוד אליה. מי שעושה קירוב בדרכים

שהן נגד ההלכה הוא לא מקרב את ישראל לאביהם שבשמיים אלא מרחיק אותם ממנו. פגשתי בשבועות האחרונים לא מעט יהודים חילונים שכעסו מאוד על ההחלטה של הורדת המחיצות, כך שהפגיעה הייתה גם בשלום בין אדם לחבירו. לא ארגונים בעלי אג'נדה אנטי יהודית ואנטי לאומית יכתיבו לנו מהו שלום. התורה שבכתב ושבעל פה מלאות בהדרכות איך עושים שלום אמיתי, בהתאם להלכה. מי שחושב שהוא מקרב יהודים על ידי ויתור בהלכה, אולי תהיה לו רגש רוחני זמני, אך בוודאות הדבר לא יחזיק מעמד. כי אם זה בניגוד

להלכה- הקב"ה לא נמצא שם. אם דתיים יתפללו בלי מחיצה במרחב הציבורי בתל אביב, זה יהיה חילול השם גדול. בג"ץ יגיד לבטל את המחיצות בכל מקום, כי הנה יש ראייה שאפשר להתפלל בלי מחיצות. כלומר, מתוך כוונות טובות של דתיים שרוצים לקרב, תצא חלילה תקלה לכל בית ישראל, שהחילונים יחשבו שמי ששם מחיצה הוא אדם קיצוני וחסוך, ולא מתקדם ונאור כמו דתיים שמבטלים מחיצה בשביל השלום.

השלום שלנו מוכרח להיות מודרך על פי התורה שבכתב ושבעל פה. השלום בין אדם לחבירו חייב לכלול את הקב"ה בתוכו. אני חושב שלכן הפסוק "ואהבת לרעך כמוך" מסתיים במילים "אני ה'", שזו תהיה אהבת אמיתית, אהבת הנשמה האלוהית של מי שעומד מולנו, ולא רק אהבת הגוף. אהבת הנשמה ושנאת המעשים הרעים, שהם חיצוניים לנשמה. זהו השלום האמיתי, קודם כל בתוך האדם פנימה, בין אדם לחבירו ובין אדם למקום.

שנזכה להרבות שלום אמיתי בעולם. גמר חתימה טובה לכל בית ישראל.

Asmanitai@gmail.com

השלום והאחדות אלו מושגים מאוד עליונים וחשובים. כל התפילות שלנו מסתיימות בבקשת השלום. שלום זוהי תנועת הנפש והשאיפה של כל יהודי באשר הוא, תמיד חשוב לדבר על שלום, ובעיקר בעיתות מלחמה בה העם חייב להיות מאוחד כדי לנצח. דווקא בגלל חשיבות העניין חייבים לברר אותו בשכל. במיוחד כאשר לצערנו כל מיני גורמים פוליטיים מנצלים אותו על יהודים תמימים על ידי הפעלת מניפולציות רגשיות, כאילו כל מי שחושב אחרת הוא פוגע באחדות ובשלום.

איך עושים שלום?

פעם עוררתי גורמים צבאיים על נושא רוחני בצבא שלדעתי התנהל נגד התורה. קצין בכיר הוכיח אותי במאמר חז"ל שנכתב בסוף מסכת ברכות "תלמידי חכמים מרבים שלום בעולם", על כך שאני צריך להרבות בשלום ולא במחלוקת. שאלתי אותו אם הוא למד את פירוש המהרש"א שם. כמובן שהתשובה הייתה שלילית, כי כמה זה נח לצטט מאמרים שמתיישבים על הרגש

הפשוט בלי להבין את תוכנם המלא והאמיתי בשכל. וכך כתוב שם: "טעם שסיים בזה המאמר (את המסכת) לפי שכל מסכת זו התפילות והברכות הנזכרות בה הם תיקון דרבנן וטעמם להרבות בזה שלום בעולם, דהיינו בין ישראל לאביהם שבשמיים". פירוש מופלא. חשבתם על זה פעם שכל פעם שאתם מברכים או מתפללים לה' אתם מרבים שלום בעולם? יוצא לפי זה, שתפקידם של תלמידי חכמים הוא ללמד את עם ישראל לברך ולהתפלל וכך הם מרבים שלום בעולם. כמובן שצריך גם להיות שלום בין אדם לחבירו ובין איש לאשתו ובין כל בני ישראל, אבל השלום הזה לא יכול להיות שלום מוחלן. הוא חייב להיות מחובר לאבינו שבשמיים, אחרת לא יהיה לו קיום, כמו כל ערך אנושי זמני שאינו נצחי.

השבת יחול יום הכיפורים והרבה מאוד בתי כנסת יהיו מלאים עד אפס מקום, בעיקר בתפילת הנעילה (אל תשכחו להביא הרבה כיפות ומחזורים ליהודים הרבים שיפקדו את בתי הכנסת). לצערי בגלל גזירות בג"ץ וארגונים אנטי-דתיים לא נותנים ליהודים לעשות תפילה במרחב הציבורי של תל אביב ללא מחיצה. אז לכאורה אפשר להעלות הצעה- בגלל שגדול השלום, בואו נעשה תפילה בלי מחיצה בתל אביב.

להצטרפות לקבוצת ווטאפ של טיפ יומי לקירוב
נא לשלוח הודעה ל-052-5665005

גם אתם יכולים להפיץ תורה!
להצטרפות לצעירי ראש יהודי - 054-8393457

מכירים בעלות תשובה או בדרך? הפנו אותן
למדרשת שושנת אביב בתל אביב. יעל 053-367-3434

סוף סוף מה שחייכתם לו וכ"כ מתבקש, לאור כל מה שחווינו...
מחפשים את השליחות שלכם?

ימי רביעי (לאחר סוכות) בירושלים

בית מדרש לשליחות הנני!

בואו אהוב, אהאמן ולקרב!

לפרטים נוספים: שחר - 055-2235465 | Ry.hineni@gmail.com

יש לך ראש יהודי? היה שותף/ה! התרומות לראש יהודי מוכרות לצרכי מס. הקישו בגוגל "ראש יהודי היו שותפים" או בטלפון 052-566-5005

זוגיות לנצח

"דווקא הכוחות המעשיים דורשים אמונה משום שהם באים לממש את התכלית הראשונה שהניעה את האדם"

משגע ומשתק אותי", אמר אלון. "אני גם חושבת כל הזמן, איך זה יכול להיות שהוא לא מוצא את הכוחות האלה אלי? אני כזו מאיימת? כל כך קשה להגיע אלי?" התעצבנה נופר. "זה המקום שבו שניכם צריכים לזרוק את השכל ולהיות במסירות נפש. בגלל שהאדם היום נמצא רוב הזמן בגלות עם עצמו, אז מן הסתם גם הקשר הזוגי ברובו בגלות. אז

רגע ננסה להבין מה הבטחון שאתה זקוק לו עכשיו, תנסה להיזכר בתקופה שבה חיזרת אחרי נופר. "אז הוא ידע טוב מאוד להתגבר על כל המכשולים שלי, נראה לי שהוא אפילו לא שם לב לכל הקשיים שהערמתי עליו... איך שפתאום הוא השיג אותי, גרגר אבק נהיה מכשול שאי אפשר לעבור אותו", התלוננה נופר. "אתה צריך לחזור לאותו בטחון עצמי שהיה בתחילת

"תקשיבי, אלון הוא לא סתם אדם, הוא סופרמן. במילואים כולם הולכים אחריו, בעבודה הוא מנהל מצליח - כולם אוהבים אותו וטופחים לו על השכם ואפילו לקבוצת הריצה שלו הוא הצליח לסחוף את כל העיר - ורק כשהוא פוגש אותי, אין לו מושג מה אני רוצה ממנו", התלוננה נופר.

"היא לא מסבירה לי מה חסר לה", ענה אלון. "לא מסבירה? כמה פעמים אמרתי לך? את הכוחות האלה שאתה יודע להביא טוב מאוד בצבא, בעבודה ובתחביבים שלך, תביא אותם אלינו, לקשר הזוגי שלנו. אין לי כוח, באמת אני כבר מרימה ידיים כי אין לקשר הזה תקנה", פנתה אלי נופר בייאוש.

"נופר, זה באמת מייאש שאלון לא מבין אותך ואלון, אני בטוחה שגם אותך זה מייאש לא להבין את נופר ולחיות כל הזמן כעסים וייאוש. בואו ננסה יחד להבין מה חסר פה בקשר ובשביל זה נעזר בספירת הנצח. "נצח? שאל אלון.

"כל התובנות שיש לכם על הקשר הזוגי וכל הרגשות שיש לכם, המימוש שלהם, הירידה למציאות נעשית דרך ספירת הנצח. זו אותה תנועת נפש שמעבירה אתכם למעשים, לפרקטיקה תוך כדי ניצחון על כל המניעות הנערמות בדרך לעבודת הזוגיות."

"איפה את מזהה שחסר אצלי מהנצח הזה?" שאל אלון בחשדנות.

"אתה מצליח לנצח את כל המכשולים שיש לך בעבודה, בצבא ובספורט וכשאתה פוגש את נופר, זה נראה כאילו כל הכח הזה לנצח הולך לך לאיבוד", עניתי.

"ברור, איך יכול להיות לי בטחון אם אני אף פעם לא מקבל פידבקים חיוביים?" שאל אלון.

"זה נכון אלון, כל העניינים הקשורים בספירת הנצח דורשים בטחון וקשורים לבטחון. בעוד הבטחון העצמי שאתה חווה בעבודה, בצבא ובספורט תלוי בחיזוקים שאתה מקבל מבחוק, את הבטחון העצמי בקשר הזוגי אתה צריך לשאוב מתוך מקום אחר.

"תשים לב שהישגים ופידבקים חיוביים הם מאוד מוגבלים והרבה פעמים גם מאכזבים, יש להם גבול. תזכור שיש לך מקור אחר של מאגר עצום בלתי נדלה, שאתה יכול לשאוב ממנו כוח ללא הגבלה - זה בטחון שאתה מקבל מהבורא. "אבל איך אני אקבל בטחון בכוחות שלי אם כל פעם שאני בא ויוחס אני מקבל תגובות כאלה?"

"הנה אני אתן לך דוגמא: הזמנתי לנו מלון, היא אמרה שהיא לא אוהבת לנסוע כל כך רחוק. הזמנתי מסעדה ממש יקרה, היא לא ממש אוהבת בשר. כל מה שאני עוד מעז, אני רק מקבל פידבקים שליליים", המשיך אלון.

"אלון, בגלל זה חשוב שתזכור שכל כוחותיך האמיתיים מגיעים מהבורא, הסברתי. "כשאתה ניזון מפידבקים, הפידבקים החיוביים מנפחים אותך ואז הבטחון שלך הופך לך לרועץ, כי כמו שהוא הגיע הוא יכול להיעלם. בוא

הכח לשרוד את המלחמה הזו היא דרך אותה מידת ניצחון שמקורה בתוך ספירת הנצח, שהיא מאפשרת את המאבק הקיומי הנצחי של הקשר למרות שהוא נראה הרבה פעמים אבוד. זו הנקודה שגם את נופר, כשאת מרגישה מיואשת כל כך, את צריכה להיאחז באותו בטחון עצמי שנראה לעיתים מופרז ומדומיין ולהאמין בוודאות בסיכוי הזה שלכם לנצח. "איך עושים את זה?" שאלה נופר.

"ספירת הנצח היא שיקוף של אמונה. האמונה היא חוויה טבעית ולא מושכלת, היא למעלה מטעם ודעת ואז היא נותנת תוקף ויכולת לפעול במציאות בתוקף ובטחון. דווקא הכוחות המעשיים דורשים אמונה משום שהם באים לממש את התכלית הראשונה שהניעה את האדם."

הקשר, זה היה בטחון מופרז מעל המציאות הנגלית ובלעדיו לא תהיה אפשרות להתקדם בקשר. הבטחון הזה שנשען על כוחות מעל המציאות נותן את הכח ליחזמה ומאפשר לכבוש את המציאות כולה, "פניתי לאלון.

"איך אפשר? כל כך הרבה כישלונות חוויתי, איך זה אפשרי?" שאל אלון.

"אתה צריך להבין שהכישלונות האלה הם כישלונות זמניים שלא אומרים עליך שום דבר, והם חלק מייצוב הזוגיות שהופכים אותה לזוגיות נצחית. כשאתה יותר מדי בתודעת הכשלונות האלה, אתה מאבד את העוז לקום ולצאת לדרך. הידיים שלך רפות ליציאה למאבק."

"אני כל הזמן עסוק במחשבות, איך אני אמור להגיב, זה

נעילת שערים בשעה 18:00, אתם מוזמנים!

חבורת הנערים הנושרים שבאו לבלות ביום כיפור במלון הניו-יורקי הופתעו על המפתן, אבל את מה שקרה בהמשך גם הם לא יכלו לצפות < עבודת ה' שלך יכולה להיות ברמה של יחסי עובד-מעביד ובתנאי העסקה של תן-וקח; אבל הלו, יש רקיע גבוה יותר < וכשמתגלה שיהודי לא רוצה ולא יכול לברוח מעצמו, לא פלא שכל העבירות שלו פתאום נעלמות ואינן

הנערים נכנסו ללובי ונעשה להם חושך בעיניים! הם ראו חבורה של יהודים מתפללים. הם מיהרו לפקיד ואמרו לו בבהילות: "אנחנו רוצים את הפיקדון בחזרה, זו הייתה טעות, אנחנו חייבים ללכת למקום אחר!" הפקיד סירב, וחבורת הנערים עמדה שם מבולבלים ונבוכים. הם ניסו לברוח מהכל, ועכשיו הם נקלעו לגורב האריות... אחד המארגנים ניגש אליהם ואמר בגילוי לב: "חבריה, אני יודע שלא נוח לכם, אני רואה שאתם מוטרדים, אבל אני רק רוצה לומר לכם דבר אחד: אנחנו לא נושכים, אנחנו לא הולכים להפריע לכם. אל תדאגו, באנו לכאן בשביל התוכנית שלנו, ואולם התפילה שלנו פתוח ואתם מוזמנים להצטרף אלינו מתי שתרצו, אבל אתם גם מוזמנים להתעלם מאיתנו..."

למחרת בבוקר, כשהם ירדו לאכול ארוחת בוקר, הרב רוני ישב בלובי והמתין להם. הוא התחיל לדבר איתם, תחילה אחד על אחד ואחר כך כקבוצה. הוא הקשיב להם, עודד אותם וגרם להם להרגיש שהם לא מנוודים אלא בני משפחה רצויים. למעשה, הוא לא עשה שום דבר אחר באותו יום כיפור. הוא התפלל את תפילות היום ביחידות, בין שיחה לשיחה, ואילו את רוב היום הוא העביר בשיחות מלב אל לב עם הנערים האלה.

במשך היום הקדוש הנערים הלכו לשחות בבריכה, לאכול ולשתות, לצער הלב, אבל בכל פעם שהם הופיעו בלובי הוא קיבל את פניהם בלי מתח, בלי ביקורת ובלי רתיעה, רק בהפגנת אהבת אמת. כשהשמש עמדה לשקוע ומשתתפי השבתון תפסו את מקומותיהם

לחיים אחי ורעיי, לחיים ולברכה.

הרב רוני גרינוולד היה אחד מחברי 'המרכז למורשת היהודית' בלונג איילנד, ארגון העוסק בקירוב ליהדות. לפני כעשרים שנה הם ערכו במלון בהרי ניו יורק שבתון ליהודים שלא זכו לגדול בחינוך יהודי בסיסי. הם הזמינו חסיד סאטמר כדי שישיר בפני הקהל וישמח אותם, ואכן השבתון כולו היה מוצלח במיוחד. לפני שיצא חזרה לדרכו, פנה החסיד ואמר למארגנים: "יפה מאוד שאתם עושים כל כך הרבה דברים כדי לקרב יהודים הנמצאים בחוץ, אבל מה עם כל הנערים והנערות שגדלו בתוככי הקהילות הדתיות ובכל זאת, מכל סיבה שהיא, הרגישו מנוכרים ועזבו? למה אתם לא עושים דבר למען אלו הקרובים יותר?..."

השאלה נותרה ללא מענה, והאתגר היה תלוי באוויר - עד יום הכיפורים הבא, אז נערך שוב 'שבת שבתון' ליהודים המתקרבים ליהדות בבית מלון מקומי. השמש כבר עמדה לשקוע בערב יום הכיפורים, ודקות מספר לפני התקדש היום היה לובי המלון מלא בגברים ונשים שהגיעו במיוחד לחוות את יום הכיפורים בפעם הראשונה בחייהם, כולם לבושים לבן. ואז, כחמש דקות לפני השקיעה, עצר טנדר מחוץ למלון וממנו ירדו עשרה בני נוער 'זרוקים'. מבט אחד הספיק כדי לזהות שהם גדלו בקהילות דתיות. כולם בוגרי ישיבות, שמסתבר שכעת הם ניסו לברוח מיום כיפור בביתם ובקהילתם ומכל התחושות והחוויות שהיום הזה מעורר עמו, ונסעו יחד לבלות במלון...

לתפילת נעילה, נכנסו שניים מהנערים והצטרפו לתפילה. זו הייתה כבר התחלה טובה... לאחר מכן, הרב רוני הזמין את הקבוצה כולה לשמחה בית השואבה בסוכתו, והנערים התייצבו יחד עם עשרות מחבריהם שהיו במצב דומה להם. המארגנים המשיכו לשמור איתם על קשר, ומאה נערים השתתפו במסיבת חנוכה. בסופו של דבר נוצרה מסגרת ייעודית לנערים ונערות כאלה, והכל החל מהשיחות בגובה העיניים שיום הרב רוני ביום הכיפורים.

הרב רוני לא השלים עם העובדה שהנערים הללו בילו להנאתם ביום כיפור במקום לענות את נפשותיהם כמצוות התורה, אבל הייתה לו היכולת להסתכל מעבר לדברים ופשוט להתחבר אליהם בעצמם ולא אל מעשיהם. להבין ללא שיפוט שהם עברו חוויות קשות בחייהם הצעירים והם כרגע בעיצומו של מסע בירור אישי. בהתנהגותו הרגישה הוא אפשר להם להיות מסוגלים לחזור אל עצמם, ולמצוא את הניצוץ העמוק ביותר שלהם דווקא מהמקום הירוד הזה. זה כוחה של התשובה, וזהו כוחו של יום הכיפורים.

אחי ורעי, אתם ודאי מכירים את דבריו של רבי יהודה הנשיא האומר ש"עיצומו של יום הכיפורים מכפר" הן למי שעושה תשובה והן למי שלא עושה תשובה. לא משנה מהי פעולת האדם - היום הקדוש מצד עצמו מכפר על עוונותיו. לעומתו, חכמים חולקים עליו וסוברים שעל מנת להשיג תשובה וכפרה, על האדם לעשות תשובה בעצמו ולא להסתמך על הפעולה הרוחנית המתרחשת בתאריך ' בתשרי. ההלכה, כמובן, נקבעה כדעת הרבים, ובשל כך על האדם לעשות תשובה ביום הכיפורים על מנת להשיג כפרה.

מבט שטחי על המחלוקת הזו עלול להוביל להבנה מוטעית כאילו דעת חכמים היא שהתשובה נעשית על ידי האדם בלבד, ואין ליום הכיפורים עצמו כל תרומה לכך. אבל כשרואים את לשונו של הרמב"ם הפוסק כחכמים מובן שהוא אינו סובר כך, שכן הרמב"ם כותב במפורש (הלכות תשובה פ"א ה"ג): "עצמו של יום הכיפורים מכפר לשבים".

מה עשה כאן הרמב"ם? הוא שילב את לשונו של רבי יחד עם לשון ההלכה כדברי חכמים, כך שיוצא שהיום עצמו - מעצם היותו יום הכיפורים - אכן פועל תשובה וכפרה לאדם, אלא שזכות כפרה זו באה רק למי שבעצמו פועל ויוזם ושב בתשובה. כי באמת, גם חכמים הסוברים שעל האדם עצמו לשוב בתשובה, מסכימים שהכפרה מתחוללת בזכותו של עצם היום, אלא שהאדם זוכה לכפרה זו על ידי פעולת התשובה שהוא עושה.

מה משמעות הדברים? איך בדיוק מסוגל היום בעצמו לפעול שינוי משמעותי שכזה?

ההסבר לכך:

שלוש רמות, זו על גבי זו - אומר הרבי זי"ע (אוצר לקוטי שיחות - מועדים, יום הכיפורים) - יש במערכת היחסים בין יהודי לקב"ה. רמה אחת: קשר הנוצר על ידי שיהודי מקיים את רצונו של ה' בתורה ומצוות. הוא מקבל על עצמו עול מלכות שמים, והוא מוכן לקיים ולמלא את כל מה שיצווה. הוא עבד ה', "אני נבראתי לשמש את קוני". זהו קשר הגון וטוב, אבל הוא מסתכם רק בעשה/לא תעשה ות' לא.

למשל, מנהל חברה מעסיק עובד - מה הקשר בין המעביד לעובד? העיסוק המשותף. אפילו אם על ידי השהייה בצוותא הם יהפכו לידידים טובים, בסופו של דבר הקשר נוצר מהעובדה שיש לשניהם תועלת הדדית - זה מהתוצרת וזה מהמשכורת, והשייכות ביניהם היא על ידי שאדם א' משלם לאדם ב' על שהוא עושה את רצונו. מסיבה

זו, אם העובד לא יתייצב בעבודה יום-יומיים, שבוע-שבועיים, בסופו של דבר גם המעביד הטוב ביותר יפסיק לשלם משכורת, מפני שעל כך בנויה השייכות ההדדית ביניהם.

באותה מידה, כך הם הדברים בעבודת ה' ברמה זו התחנתה.

רמה שניה: זהו קשר פנימי יותר של יהודי עם הקב"ה, המתבטא בכך שגם כאשר יהודי אינו מקיים את רצון ה' ועובר על ציוויו ומורד במלכות שמים, עדיין הקב"ה מצידו אינו מנתק את חבל התקשרותו ממנו. כיצד? על ידי עשיית תשובה יש לו הכוח ליצור מחדש את הקשר. כי מה שניתק בעקבות מעשיו של האדם זהו רק הקשר הגלוי שלו עם ה'. השכבה המוגדרת ב"תן וקח" נשברה, אבל התשובה מלמדת שישנו קשר עמוק ופנימי יותר, רמה של דבקות שאינה תלויה בעשה/לא תעשה. זוהי תלות והתעצמות הדדית המתגלה על ידי התשובה, המסוגלת להוכיח ולהורות שהפעולות שהאדם עושה - בין אם טובות ובין אם לאו - אינן מגדירות את הקשר הפנימי הקיים תמיד, ומכוחו האדם מתעורר לשוב אל ה' גם אם ברובד נמוך יותר הוא הפר את הברית המשותפת ביניהם.

מפני כן, ליהודי יש נטייה טבעית לשוב בתשובה. יש בו רצון פנימי, מוטיבציה ודחף פנימי לא מוסבר, לחדש את הקשר בצורה כזו או אחרת עם ריבונו של עולם. וברמה זו, אפילו הזדונות יכולים להפוך לזכויות, כדברי חז"ל, מפני שדווקא על ידי המריבה, ערעור הקשר והגיתוק הזמני, מתגלה ומתעוררת ההבנה שהקשר בין הצדדים אינו בנוי על חוזה תעסוקה או תועלת הדדית. כאשר מתברר שהקשר אינו טכני אלא מהותי, אזי מכאן והלאה הקשר ביניהם יהיה עמוק ועוצמתי הרבה יותר.

אך מעל כל זאת יש משהו אחר לגמרי:

רמה שלישית: זהו הקשר העצמוטי שיש בין יהודי והקב"ה, שאינו תלוי בשום פעולה ועשייה ואינו ניתן למדידה. זהו מה שקיים בכל יהודי בטבע הנשמה שהיא "חלק אלוהי ממעל ממש", "חבוקה ודבוקה בך". הקשר הזה הוא כה עמוק ובלתי ניתן לפירוד, שהוא גם אינו מוגבל ותלוי בעשיית התשובה. הקשר האמיתי והפנימי

ביותר שבין יהודי לקב"ה הוא כזה שאינו תלוי במאומה. הוא מהותי ועצמותי הן באדם והן בקב"ה, ולכן לא ניתן להגדירו או למודדו בשום צורה, אף לא בצורה של תשובה.

אתם מבינים? גם החרטה היא קשר התלוי במעשה, כלומר שהאדם מכיר בדבר הנכון שעליו לעשות. כל דבר שיעשה על מנת לחזק את התקשרותו עם הקב"ה, מבטא את התלות שעליה עומדים היחסים שביניהם. בכוח התשובה מתגלה שהאדם יכול לכפר על מעשיו הרעים באמצעות מעשיו הטובים. אבל בדרגה הגבוהה ביותר, הקשר שבין נשמתו של האדם לה' אינו תלוי בשום דבר, ומשכך אינו עומד למדידה - יהיה מה שיהיה.

הדברים מדהימים בעוצמתם, מפני שאנו מדברים על יהודי שחי לו את חייו בצורה מסוימת, ונשמתו האלוקית נכנסה לגוף גשמי בעל תאוות ורצונות משלו; ועם כל זה אנו בטוחים וסמוכים שנשמתו האלוקית עומדת בקשר נצחי והחלטי עם הקב"ה בצורה שאינה ניתנת לשום תנאי או ערעור. שימו לב לנקודה הזו: קשר זה לא ניתן לייצר ולקיים באמצעות מעשים חיוביים - כי הם לא משפיעים על תוקפו ותחזוקתו; באותה מידה, לא ניתן לקלקל ולהכשיל קשר זה על ידי פעולה שלילית. פעולה לא טובה, איזו שתהיה, אינה משפיעה כהוא זה על הקשר הזה שלא ייתכן בו כל פגם.

כשלים ופגמים, ניתוק או ערעור על הקשר שבין יהודי לקב"ה קיימים ברמות הקודמות, אלו התלויות בפעולות האדם, במעשיו, בתשובתו, בחרטה ובהכרה במעשה הנכון שעליו לעשות מתוך רצונו לחיזוק הקשר. לעומת זאת, במדרגה עליונה זו מבינים אנו שה'אני' שעשה פעולה שלילית אינו ה'אני' האמיתי שלי, זה שקשור ודבוק בה' בכל מקום ובכל שעה, וכאמרתו של אדמו"ר הזקן "יהודי אינו רוצה ואינו יכול להיפרד מהקב"ה". זו עצמותו ומהותו שלו, והוא כמובן אינו יכול להתנתק מעצמו.

המדרש מספר על בת המלך שבחרה להינשא דווקא לכפרי פשוט. אבל בסופו של דבר החיים בכפר אינם מספקים אותה, היא מלאת תרעומת וחוסר מנוחה, ובעלה החדש והחביב אינו מסוגל להשביע את רצונה. הוא הולך להתייעץ עם חמיו המלך מה עליו לעשות על מנת לשמח את אשתו, והמלך משיב: היא בת מלך! אתה לא עשית שום דבר רע, אבל היא פשוט לא נמצאת במקום הנכון...

הנשמה יורדת לגוף האדם ומתחברת בו, והגוף מנסה להשביע את רצונה של הנשמה. הוא מספק לה מאכלים ערבים, שעשועים נוצצים, אתגרים מסעירים וחוויות מרתקות, כמו גם אידיאלים כבירים והשקפות עמוקות; אך הנשמה אינה מוצאת את מקומה, רצונה לא מושבע, משהו עדיין חסר לה - גילוי האלוקות שבה. הנשמה היא בת מלך הנמצאת בכפר נידח, ומתגעגעת לשוב אל בית אביה כנעוריה, גם אם יסופקו לה כל מעדני עולם.

זוהי רמת ההתקשרות העילאית שבין יהודי לקב"ה, ומבחינתה מתברר שהאמת היא שמעולם לא עזבנו.

זוהי הסיבה לכך ש"עיצומו של יום הכיפורים מכפר" - עצם היום מסוגל לכפר על האדם. ביום זה מתגלה ומתנוצץ הקשר הפנימי והנעלה ביותר של היהודי עם קונו, וכנגד אור נשגב שכזה - נופלים כל הפגמים מאליהם. התרחשות שמיימית שכזו אינה נגרמת כתוצאה מפעולת התשובה של האדם, אלא זו פעולה הנובעת מכוח סגולת היום עצמו.

הגמרא אומרת על הפסוק "דרשו ה' בהימצאו קראוהו בהיותו קרוב" - "אלו עשרה ימים שבין ראש השנה ליום הכיפורים". בשיחתו האמורה, הרבי זי"ע מדייק אשר בין ראש השנה ליום הכיפורים ישנם רק שבעה ימים ולא עשרה, שהרי עשרת הימים כוללים את ראש השנה ויום הכיפורים. אלא שבימים הכיפורים שתי רמות: צד שבו הוא חלק מעשרת ימי תשובה, השיא והתכלית של עשרת ימי התשובה; מלבד זאת, יש ביום הכיפורים גם צד עצמאי הנפרד מהיותו חלק מעשרת ימי תשובה - ולכן ימי התשובה הם רק "בין ראש השנה ליום הכיפורים" - וזהו ה"עיצומו של יום", הרמה השלישית האמורה.

בתוך יום הכיפורים עצמו, תפילת נעילה מסמלת יותר מכל את

עיצומו של יום. זו הפעם היחידה בשנה שאנו מתפללים תפילה חמישית, המקבילה לדרגה החמישית והפנימית ביותר בנשמה - דרגת היחידה, המאוחדת בכל עת ובכל מצב עם הקב"ה. השם 'נעילה' משמעותו שאז ננעלים דלתות שמים, אך שלא כפי הפירוש המקובל - הדלתות אינן ננעלות בפנינו ועלינו למהר להיכנס שמא נמצא את עצמנו בחוץ, אלא מאחורינו. הדלתות ננעלות כאשר כל יהודי ויהודי שרוי בדבקות שלמה עם הקב"ה, באיחוד בו אין מקום לשום יצור אחר - אפילו המלאכים, קדושים ככל שיהיו.

בחצר חב"ד, אחד השיאים הגדולים של השנה הוא עם תום הרגעים האחרונים של יום הכיפורים, בזמן המיוחד ביותר בתפילת נעילה, כאשר כל יהודי מכוון למסור את נפשו באומרו "שמע ישראל" ו"ה' הוא האלוקים" בלב שלם. מיד לאחר מכן אומרים קדיש, ובאמצע הקדיש תוקעים בשופר ומכריזים "לשנה הבאה בירושלים", ומנהג חב"ד הוא שלפני תקיעת השופר שר הקהל כולו מארש של ניצחון, ובפרט את הניגון המכונה "מארש נפוליון".

במסורת חסידי חב"ד מדורי דורות מקובל שאדמו"ר הזקן ביקש שיודיעו לו באיזה שיר לכת צבאי עבר הצבא הצרפתי, בראשות נפוליון, את הגבול לרוסיה בעת מלחמת רוסיה-צרפת. כשניגנו את הניגון לפניו אמר שזהו ניגון של ניצחון, ואז נכנס אדמו"ר הזקן לדבקות עילאית, וכשהתעורר ממנה אמר שסוף כל סוף יהיה "יידן נצח".

בבית מדרשו של הרבי זי"ע, כשהיה הקהל מנגן ניגון זה עם סיום תפילת נעילה, היה הרבי מעודד את השירה בעוז ותעצומות שלא נראו כמעט באף מועד אחר במהלך השנה. ידיו היו מורמות ומתנופפות וכמו הרימו את הקהל בשירתו. בשלב מסוים, עם להט השירה, היה הרבי אף עולה ונעמד על כיסאו וממשיך לעודד את השירה בהתלהבות שלא תשוער, לרוב כשטליתו מופשלת על פניו ורק ידיו חותכות את האוויר מצד לצד. הייתה זו התגלמותה של השמחה העצומה שנבעה מהאחדות המופלאה בין כנסת ישראל והקב"ה, המתגלה בעת זו של תפילת נעילה, ומתוך הידיעה הברורה כי כלל ישראל ניצחו בדין את כל המקטרגים ונחתמו לשנה טובה ומתוקה.

ובחזרה לסיפור בו פתחנו:

לפני שנים מספר, כשהרב פורטנוי, מארגן השבתון המדובר, שהה בישראל, הוא התבשר שהרב רוני גרינוולד נפטר. הוא נקבר בישראל, ובצאת ההלוויה לדרכה ניגש אל הרב פורטנוי אברך חסידי צעיר וביקש לשוחח עמו. האברך הציג את עצמו ואמר: "אתה לא זוכר אותי, אבל אני הייתי אחד מהנערים שהגיעו למלון כמה דקות לפני יום כיפור. נאבקתי קשות עם צוות הישיבה בה למדתי קודם לכן. לא הייתי בטוח באיזו דרך ללכת בחיים, וכך הצטרפתי לקבוצת המנוחים הזו. "באותו יום כיפור", סיפר האברך בהתרגשות, "לא רצינו להיות חלק מהקהילה שלנו בשום אופן. חווינו שם יותר מדי חרדות ולחצים, ולכן בחרנו להעביר את היום הקדוש בשתיית בירה ובבילוי בכריכה. אבל באותו יום הרב רוני גרינוולד נגע בחיי בצורה כה עמוקה, עד ששיניתי את הכיוון שלי לחלוטין. הלכתי ללמוד בישיבה בישראל, כשאף אחד לא מתאר לעצמו את התהפוכות שעברתי, והתעליתי בתורה. עכשיו, כששמעתי שהרב רוני נפטר, הרגשתי חובה לבוא להלוויה, לחלוף לו כבוד אחרון ולהודות לו".

למעשה, כל קבוצת הנערים שהגיעה לאותו מלון ביום כיפור, הקימו לימים משפחות יהודיות יפות.

חברים יקרים, תחשבו מה היה קורה אם אנחנו היינו שם. הרי יכולנו להסתכל על הנערים האלה ולקונן: הם ילדים אימים, בטלנים, אדישים ופרחחים... למה לי לבזבז את יום כיפור עליהם? זה לא הגיוני. אני רוצה שיהיה לי יום כיפור 'אמיתי'...

אבל כפי שלימד אותנו הרבי זי"ע אודות מהותו של היהודי - יש בקרבו רמה כזו של אחדות עצמית עם הקב"ה שלעולם לא תוכל להישבר, גם כשהאדם מרגיש בעצמו כל כך שבור.

לחיים! שנזכה לשוב בתשובה אמיתית, ולהביט על יהודי כפי שתורת החסידות מורה לנו, ונזכה לחתימה וגמר חתימה טובה לשנה טובה ומתוקה.

איך אני יכול לצאת מיום כיפור עם החלטות אמיתיות לשינוי, ולא רק עם הבטחות ריקות?

אם אתה אומר את הווידוי מן השפה ולחוץ ואינך מתכוון לקיימו, אכן זו הבטחה ריקה. אולם כשאתה מתכוון באמת ובתמים ורוצה בכל לב לשנות את עצמך לטובה, אף שאחר כך היצר מסייך ומפילך, אין זו הבטחה ריקה אלא גילוי רצונך האמיתי. כשאדם מכיר את עומק רצונו ובטוח שזה מה שהוא באמת רוצה, הוא זוכה לשנות את עצמו לטובה בהקשרים מגוונים. אמנם, קבלה תקיפה לעתיד, שכאילו נוטלת את הסכנה והבחירה מעתה והלאה, אפשרית רק במצבים מיוחדים.

בדרך כלל, על האדם לבחון כיצד לנהוג בתחילת הדרך. עליו להתחיל במה שבידו ובמה שמחזק אותו, ולא במה שמכביד וממוטט, ולדאוג שהשינויים ייעשו בשמחה ובחיוניות. כך, השינויים עצמם יתנו לו את הכוח להמשיך הלאה ולעלות מדרגה לדרגה.

איך אפשר לעשות חשבון נפש אמיתי בלי סתם להרגיש אשם על כל דבר?

לעתים מדינה מכריזה על מחיקת חובות או מבצע חזרת ציוד שנלקח שלא כחוק, וכשאדם מגלה שהוא יכול להביא את עוונותיו והם נמחלים לו הוא מתמלא שמחה ורוצה להביא עוד ועוד כדי שהכל יימחל. וכך אנו מוצאים שיום הכיפורים מלא אהבה, "לא היו ימים טובים לישראל כיום הכיפורים", ואינו חלילה יום שעיקרו הבחנה באשמה ונטילת כובד המשקל עלינו. אלא זהו היום שבו הקב"ה חס עלינו ונושא מאיתנו עוון ופשע וחטאה, ואדרבה - ככל שאדם בטוח שיתכפרו לו חטאיו, כך הוא מחפש ומפשפש במעשיו כדי למצוא את כל החטאים, כדי שהכל הכל יתכפר על ידי אותו יום מופלא של מחילת העוון.

מה המשמעות הרוחנית של סדר החגים בחודש תשרי?

משלו רבותינו משל למלך גדול המחדש מלכותו. ביום זה הוא יוצא לפגוש את העם, והכל מריעים ומשבחים לכבודו. הוא נפגש עם בני המדינה, ולבסוף מתייחד עם אדם המייצג את כלל האומה, נושא את דמותם על ליבו ומבקש רחמים על חטאיהם. ומרוב אהבתו, המלך מוחל לכולם. לאחר מכן המלך יוצא לשמוח עם העם שבעה ימים והם באים לחסות בצילו, וביום השמיני מתייחדים כולם בשמחת חידוש הקשר עמו. כך בראש השנה אנו מכתירים את ה'. ביום הכיפורים, עבודת הכהן הגדול מכפרת על ישראל. בסוכות נכנסים ל"צילא דמהימנותא" ושמחים שבעה ימים, ובשמיני עצרת אנו מייחדים יום לשמחה עם ה' ונותרו, "והיית אך שמח".

ח.ד. 52589 רמת גן < העלון טעון גניזה > karovel.co.il • לתגובות ויצירת קשר qarov.elecha@gmail.com • קרוב אליך • לפרסום: 052-4061065

קרוב אליך

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

מבצע חגים בעסקן

התקנת סינון במכשירי סמסונג בחצי מחיר במקום 299 ₪ ברכישת מנוי שנתי 149 ₪ בלבד

מתקינים עכשיו על המכשיר שלכם סינון איכותי של עסקן ונהנים מחברה חזקה ואמינה ושרות הלקוחות הטוב ביותר!

עכשיו זה בשבילך!

זה הזמן לעשות את הדבר שתמיד רצית ודחית לא בשביל אף אחד אחר רק בשבילך!

אחריות יבואן רשמי SAMSUNG

עסקן.ישראל askan.co.il

לשירות אישי חייגו עכשיו: 02.940.40.50